

Приложение № 2 към Условията за кандидатстване

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР (ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ) шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15	
1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР (не повече от 2 страници)	
1.1. Информация за територията и населението на МИГ:	
- <i>Списък на общините, обхванати от МИГ;</i>	Община Пордим, Община Плевен
- <i>Списък на населените места, обхванати от МИГ;</i>	гр. Пордим, с. Борислав, с. Вълчитрън, с. Згалево, с. Каменец, с. Катерица, с. Одърне, с. Тотлебен, с. Беглеж, с. Бохот, с. Брестовец, с. Горталово, с. Гривица, с. Дисевица, с. Коиловци, с. Къртожабене, с. Къшин, с. Ласкар, с. Мечка, с. Николаево, с. Пелишат, с. Радишево, с. Ралево, гр. Славяново, с. Тодорово, с. Тученица, с. Търнене
- <i>Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.</i>	20 796 души
1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:	
Територията на МИГ Пордим-Плевен обхваща община Пордим и 19 населени места от община Плевен, като е с непрекъснати граници. Намира се в Дунавската равнина, в централната част на Северна България, като двете общини са включени в административните рамки на област Плевен (NUTS 3) и в Северозападен район (NUTS 2). Територията на МИГ е 830,3 км ² , а населението към 31.12.2020 г. е 20 796 души. И двете части на МИГ попадат в обхвата на селските райони, тъй като от територията на община Плевен е изключен общинския център град Плевен.	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

областта. Площта на МИГ общо за двете общини е 830,3 км², като това представлява 17,84% от територията на област Плевен и 4,34% от територията на Северозападния регион.

Балансът на територията се определя от природно-географските условия, които пък представляват потенциал за един или друг сектор на икономическото развитие. От баланса могат да се направят изводи за наличието или отсъствието на определени ресурси – води, пътища, биоразнообразие, а също така и за степента на урбанизация, проблемите на пространствената и транспортна свързаност. И двете общини, които са включени в МИГ са със значителен дял на земеделски територии, като преобладаващият процент земеделски земи е сред най-високите за Северозападния регион, но и за страната. Горският фонд е под средния – типично за земеделски общини, разположени в равнините, степента на урбанизация (тъй като е изключен град Плевен) е около средната.

Баланс на територията на община Пордим

Както се вижда от данните, земеделската земя в община Пордим обхваща 85,6% от цялата ѝ площ, при среден дял от 54,6% за страната и 65,9% за Северозападния регион. За област Плевен дялът на селскостопанския фонд е 79,9%. Това предполага икономическия профил не само общината, но и на областта и на региона, в които земеделието е основен отрасъл, предимно в сферата на зърнените и технически култури, отглеждани на големи площи със слети повърхности. Горският фонд заема 3,11% от територията, далеч под средната за страната залесеност от 33,13% и 20,96% за Северозападния регион. Малкият горски фонд е типичен за цялата област Плевен, тъй като в нея по-голямата част от площта е заета от обработваеми земи и горите са едва 7,32%.

Урбанизираните територии са с дял от 6,05%, който е над средния за страната от 4,62% и този за Северозападния регион от 4,79%, което се дължи на сравнително малката територия и добре развитата селищна мрежа. Урбанизираните територии в област Плевен също са с по-нисък процент от 5,47%, тъй като тя обхваща някои по-слабо населени общини. Пътищата и транспортната система обхващат 2,9% от площта на общината, близо до средния за страната дял от 2,68%.

Интернет сайтът на МИГ е www.migpordim.eu

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво 2:

2.1.1 Популяризиране процеса на разработка на стратегията.

В процеса на разработването на стратегията бяха проведени 7 бр. еднодневни срещи по населени места от територията на местното партньорство за 10 участници всяка. На 12.06.2023г. - с.Каменец, 16.06.2023г. - с.Вълчитрън, 19.06.2023г. - гр.Пордим, 27.06.2023г. - с.Тученица, 28.06.2023г., 29.06.2023г. - с.Беглеж, 30.06.2023 г. -гр.Славяново.

На срещите бяха представени възможностите, които предлага подхода ВОМР и как ще се набират идеи за проектни предложения за включване в стратегията за ВОМР на МИГ.

На 08.06.2023 г. и 04.09.2023 г. в гр. Пордим бяха проведени и 2 бр. информационни срещи за 20 участници. На първата среща беше представен процеса по подготовка на стратегия за ВОМР и какво предстои за изпълнение по проекта. На втората среща бяха представени извършените дейности и разработената СВОМР.

На 04.09.2023 г. в гр. Пордим беше проведено обучение на група неформални лидери за бъдещото прилагане на подхода ВОМР, а на 12.09.2023 г., също в гр. Пордим беше проведено обучение обучение на лидери и подобряване на лекторските им умения.

В рамките на разработването на стратегията беше проведена и информационна конференция за 50 души. Тя се състоя в началото на изпълнението на проекта за подготвителни дейности, като бяха представени новите възможности, които се откриват пред МИГ.

Беше проведено и още едно еднодневно обучение за 10 участници, на което беше обучен екипа на бъдещата МИГ - кандидата, партньорите по проекта, координатора и идентифицираните неформални лидери.

Проведе се и еднодневно обучение на местни лидери (група неформални лидери) за 20 участници. Обучението беше насочено към заинтересованите лица, като основната цел беше в тях да бъде формирана нагласа за бъдещото прилагане на подхода ВОМР и подобряване на лидерски умения в тях. Участниците също така бяха мотивирани да се включат активно в процеса по разработване на стратегията за ВОМР, както и им беше разяснено, какъв би бил бъдещия им принос в процеса на местното развитие на територията чрез подхода ВОМР.

Актуализираната Стратегия бе предложена пред заинтересованите страни за обществено обсъждане, приключило на 12.05.2025 г. с информационна конференция в гр. Пордим. Окончателният вариант на СВОМР бе предложен за одобрение пред Общото събрание на СНЦ „МИГ Пордим-Плевен“.

Описание на съответствието на стратегията с Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северозападен район.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Стратегията за ВОМР на МИГ „Пордим-Плевен“ е изготвена в съответствие с ИТСП на Северозападен район (СИР), както и с Плана за интегрирано развитие на Община Пордим за периода 2021-2027 г. (ПИРО Пордим 2021-2027) и Плана за интегрирано развитие на Община Плевен за периода 2021-2027 г. (ПИРО Плевен 2021-2027) , като ги доразвива и допълва на местно ниво. Съответствието между трите документа е както следва:

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен район 2021-2027 г.	Цели и приоритети на ПИРО Пордим и ПИРО Плевен 2021-2027	Цели и приоритети на СВОМР.Съответствие
ПРИОРИТЕТ 1:Ускоряване на растежа на регионалната икономика; Специфична цел 1.1 „Повишаване на инвестиционната активност“ Специфична цел 1.2 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика“ Специфична цел 1.3 „Устойчиво използване на регионалните ресурси“ Цел 1.3.1,„Развитие на селското и горското стопанство при устойчиво управление на природните ресурси“	Пордим: Приоритет 1: Утвърждаване на общината като привлекателно място за инвестиции, иновации и работа. Специфични цели: *Стимулиране на устойчива икономическа активност и създаване на работни места; *Развитие на местната икономика и предприемачество; *Повишаване стандартите на живот на жителите на общината; *Подпомагане развитието на модерно и високотехнологично земеделие; Плевен: Приоритет 1: Динамично икономическо развитие с използване на местните потенциали. Цел 1.1 – Подобряване на технологичното и иновационното равнище на икономическия комплекс на общината; Цел 1.2 – Повишаване на инвестиционната активност; Цел 1.3 – Развитие на местния научно-	И в трите стратегически документа се предвиждат дейности за подкрепа на икономиките на съответните територии. В ИТСП се предвиждат дейности за подкрепа на селското стопанство (Цел 1.3.1. „Развитие на селското и горското стопанство при устойчиво управление на природните ресурси“), които напълно съвпадат с предвидените в СВОМР дейности. Също така Цел 1.3.2 „Развитие на устойчив туризъм“ на ИТСП съвпада с целите на местната общност от територията на МИГ „Пордим-Плевен“ и на СВОМР за използване на местните природни условия и културно и историческо наследство за повишаване на интереса към територията. Приоритет 1 от СВОМР: „Устойчив икономически растеж на земеделския и неземеделския сектор чрез повишаване конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и предприятия, подобряване ефективността на производството и реализация

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

	изследователски капацитет и иновационен трансфер към бизнеса. Цел 1.4 – Активиране на туристическия капитал на общината; Цел 1.6 – Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор.	на продукцията им и въвеждане на иновации“ <i>Специфична цел 1 – Повишаване конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез реструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата;</i> <i>Специфична цел 2 – Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности;</i> Мярка 1.1, 1.2 и 1.3 от СВОМР
ПРИОРИТЕТ 2: Запазване и развитие на човешкия капитал Специфична цел 2.2.2. Подкрепа за културни институции и дейности, достъп до културно наследство	Пордим: Приоритет 2. Подобряване качеството на живот в общината. Специфични цели: *Изграждане на функционална и безопасна жилищна среда и обществени пространства; *Лесен достъп до ключови места на общината; *Сигурна околна среда. Добре организирани улици и паркинги. Приоритет 3. Достоеен живот и развитие на човешкия капитал Специфични цели: *Инвестиции в човешките ресурси на общината чрез образование и обучение; *Инвестиции в културно и историческо наследство;	И в трите стратегически документа ИТСР и СВОМР по приоритет 2 се предвиждат дейности за подкрепа на човешкия потенциал, както и подобряване на публичните услуги на населението и подобряване на условията за живот. Приоритет 2 на СВОМР допълва и доразвива Стратегически приоритет 2 на ИТСР, фокусирайки се на по-ниско административно ниво – община, като е насочен към развитието на територията на МИГ, част от Северозападен район. Приоритет 2 от СВОМР: Балансирано развитие на територията и повишаване качеството на живот на населението чрез подобряване на основната и на социалната инфраструктура, развитие на туризма, укрепване на

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	*Повишаване на качеството на живот чрез инвестиции във физическата култура, спорт и в здравеопазването; *Грижа и подкрепа за хората в рискови групи. Плевен: Приоритет 1: Динамично икономическо развитие с използване на местните потенциали. Цел 1.1 – Подобряване на технологичното и иновационното равнище на икономическия комплекс на общината; Цел 1.2 – Повишаване на инвестиционната активност; Цел 1.3 – Развитие на местния научно-изследователски капацитет и иновационен трансфер към бизнеса. Цел 1.4 – Активиране на туристическия капитал на общината; Цел 1.6 – Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор. Приоритет 3: Развитие на човешките ресурси и социална подкрепа Цел 3.1 – Осигуряване на приобщаващо и равностойно качествено образование и обучение спрямо нуждите на пазара на труда; Цел 3.2 – Подобряване на достъпа до здравни и социални услуги, спорт и култура	природните и културните традиции на местната общност, опазване на околната среда. <i>Специфична цел 3 – Подобряване на условията на живот, социалната и образователна среда на териториите на местните общности и опазване на околната среда.</i> <i>Специфична цел 4 – Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;</i> <i>Специфична цел 5 – Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие.</i> Мярка 1.4, 1.6 от СВОМР
--	---	--

ПРИОРИТЕТ 3: Териториална свързаност, устойчиво развитие и намаляване на неравенствата. Специфична цел 3.1. „Транспортна и цифрова свързаност“ Специфична цел 3.2 „Устойчива околна среда“ Специфична цел 3.3 „Подобряване качествата на градската и агломерационната среда“ Специфична цел 3.4 Развитие на транснационалното сътрудничество	Пордим: Приоритет 2. Подобряване качеството на живот в общината. Специфични цели: *Изграждане на функционална и безопасна жилищна среда и обществени пространства; *Лесен достъп до ключови места на общината; *Сигурна околна среда. Добре организирани улици и паркинги. Плевен: Приоритет 2: Подобрена транспортна и цифрова свързаност, устойчиво развитие на екологичната и техническата инфраструктура. Цел 2.1 – Подобряване на транспортната свързаност; Цел 2.2 – Подобряване на средата – рехабилитация и развитие на техническата инфраструктура; Цел 2.3 – Насърчаване на енергийна ефективност и „зелена“ инфраструктура; Цел 2.4 - Постигане на устойчива градска мобилност; Цел 2.5 – Развитие на цифрова свързаност и „Умна община“ Цел 2.6 – Превенция на риска и смекчаване на последиците от климатичните промени	Приоритетите и на СВОМР, и на ИТСП и ПИРО предвиждат дейности дейности за опазване на околната среда, сътрудничество и развитие и подобряване на условията за живот. Приоритет 3 от СВОМР: „Подобряване на условията за живот, състоянието на околната среда, успешно прилагане и популяризиране на СВОМР и развитие на сътрудничеството“ Приоритет 3 на СВОМР допълва и доразвива Стратегически приоритет 3 на ИТСП, фокусирайки се на по-ниско административно ниво – сдружение на общини, като е насочен към развитието на територията на МИГ, част от Северозападния район. <i>Специфична цел 3.3. „Управление и популяризиране на СВОМР на МИГ „Пордим-Плевен“</i> <i>Специфична цел 3.4. „Развитие на сътрудничеството на МИГ „Пордим-Плевен“ с МИГ от България и ЕС“</i> Мярка 1.7 и 1.8 от СВОМР
---	---	---

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

В рамките на проекта по мярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” беше проведено проучване и изготвен анализ на конкретните заинтересовани страни във връзка с разработването на стратегията.

При разработването на стратегията активно участваха представители на стопанския сектор, включващ земеделски производители, животновъди, транспорт, услуги, търговия и др., нестопански сектор, представен предимно от читалища, спортни клубове и НПО, публичен сектор – общинска администрация; представители на уязвими групи и малцинства. При проведените дейности по консултиране и информиране подготовката на Стратегията с местната общност, представителите на различните сектори идентифицираха проблемите и потребностите си, като направиха предложения за включените мерки. Стопанският сектор, включващ земеделски производители, животновъди, транспорт, услуги, търговия и др. предложиха за включване на мерките „Инвестиции в земеделски стопанства“, „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ и „Инвестиции в неселскостопански дейности“ от СПРЗСР. Представителите на публичния и нестопанския сектор предложиха включването на мерките „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура“, „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ от СПРЗСР, които напълно отговарят на техните потребности.

Социалните предприятия, субектите на социалната и солидарна икономика, читалища, доставчици на здравни услуги както и Община Пордим и Община Плевен дефинираха нуждата от включване на мерки от ПРЧР – а именно „Подобряване на достъпа до трудова заетост“, „Подкрепа за развитие на предприятията от социалната икономика“, „Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“, „Насърчаване на социално-икономическа интеграция“ и „Подобряване на достъпа до трудова заетост и активизиране на всички лица, търсещи работа“

Потенциалните бенефициенти в сферата на образованието като висши училища, научни организации, обществени съвети към образователните институции и НПО с доказан опит в сферата на образованието, идентифицираха нуждата от включването на мерки от Програма Образование.

Община Пордим и Община Плевен, съвместно с НПО дефинираха нуждата от включването на двете предвидени мерки по Програма Околна Среда – „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ и „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него“

Нестопанският сектор, представен от читалища, спортни клубове и занаятчийски изразиха мнения за необходимост от включване на нова мярка, целяща насърчаване на местното население в общи инициативи за изучаване и съхраняване на културното наследство и природните дадености, развитие на децата и младите хора в сферата на изкуството и спорта. Мярка ще бъде с наименование „Създаване на местна идентичност“ и ще бъде част от бюджета на мерките финансирани по СПРЗСР.

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Природен потенциал. Територията на МИГ Пордим-Плевен е разположена в средната част на Дунавската равнина, която се характеризира с предимно равнинен и ниско-хълмист релеф, зает от обширни обработваеми земи. Тъй като цялата Дунавска равнина е изградена геоложки върху лъос, тук са и най-плодородните почви - черноземите, подходящи за отглеждане на различни земеделски култури. Климатът и в двете общини е умерено-континентален с горещо лято и студена зима. Средната годишна температура е около 11°C, средната сума на валежите годишно е 500 - 600 мм, реките са с дъждовно подхранване, обикновено през пролетта. За района са характерни засушавания, което налага допълнително напояване на земеделските култури. Слънчевото греене е с висок интензитет и най-голяма продължителност през летните месеци. Условиата са подходящи за изграждане на ВЕИ от слънчева енергия – в община Пордим вече има изградени 57 фотоволтаични централи, а в община Плевен те са 140, като 81 от тях са на територията на МИГ. Ветровете са преобладаващо западни със средна скорост 2,5 м/с – нисък ветрови потенциал за ВЕИ. Водните запаси са сравнително малки. В община Пордим река Осъм протича в разстояние на едва 2 км в землището на с. Тотлебен, като други по-малки реки са Шаварна, Пордимска бара, Берница. На територията са изградени 23 микро-язовира, като в общината попада и част от язовир Каменец с национално значение. Язовирите са общинска собственост, част от тях се използват за напояване от частни ползватели, други – за рибовъдство и спорт. В община Плевен водните ресурси са по-значителни, през нея протича река Вит и двата ѝ големи притока реките Чернялка и Тученица. В общината са изградени 41 язовира, като 27 от тях попадат в територията на МИГ. 10 от язовирите са на Напоителни системи ЕАД и се използват по предназначение. Подземните води са ресурс за водоснабдяването на населението. Горският фонд и в двете общини е малък. Община Пордим е с лесистост 3,11%, а община Плевен с 9,37%, при средно за страната 33,13%. В община Пордим няма горско стопанство, а в община Плевен е създадено общинско предприятие за горите. Държавният горски фонд се стопанисва от ДГС-Плевен, част от Северното държавно предприятие. Природните ресурси на територията на МИГ Пордим-Плевен са изключително благоприятни за развитие на земеделието, преработката на храни, изграждането на ВЕИ и по-малко за развитие на природния туризъм.

Икономическа характеристика и проблеми. Икономиката на общините Пордим и Плевен се развива в рамките на Северозападния регион, който е и икономически най-изостаналият в страната. Една от причините е подчертано селско-стопанският му профил – в разпределението на добавената стойност аграрният сектор има дял от 11,6%, при среден за другите региони около 4%. Северозападният регион е произвел едва 7,08% от националната Брутна добавена стойност (БДС) и в същото време е с най-висок принос за БДС в аграрния сектор от 16,47%. Община Пордим също има ясно изразен селскостопански профил, в който земеделието заема 65,5% от произведената продукция, 40% от нетните приходи от продажби и 38,5% от всички заети. Преработващата промишленост е с дял от 9,6% от произведената продукция, 7,25% от нетните приходи и 24,9% от заетите. Делът на преработващата промишленост в общата добавена стойност е едва 13,8%. Търговията и услугите са слабо представени, особено сравнени със средните стойности за страната, където показателите им са водещи. В община Пордим те са с дял от 19,4% от произведената продукция, 48,5% от нетните приходи и 35% от заетите. Предприемаческата активност също е ниска – общо 135 регистрирани предприятия и 24,5 фирми на 1000 души, при средно между 30 и 50 за селските райони. Преобладават микро-предприятията, които са 89,6% от всички, като на територията развиват дейност и 14 малки предприятия. В община Плевен водещ е секторът на търговията и услугите, който е с 43,9% от произведената продукция, 67,6% от нетните приходи и 55,4% от всички заети. 80% от този сектор обаче е съсредоточен в общинския център, който е изключен от територията на МИГ.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Преработващата промишленост осигурява 34,7% от произведената продукция, 19,9% от нетните приходи и 33% от заетите, като отново основно предприятията са в град Плевен и не попадат на територията на МИГ. Селското стопанство е с дял от 5,5% от произведената продукция, 3,4% от нетните приходи и 2,46% от заетите, разпространено е предимно в селата и очевидно се нуждае от допълнително подпомагане. Предприемаческата активност е 53,7 фирми на 1000 души, като е над средната за селските райони, но много под тази за развитите икономически центрове, където е между 90-100 фирми на 1000 души. От действащите 6 261 предприятия, само около 7% са в селата – т.е. 438 фирми. Микро-предприятията са 92,3% от всички, в общината има МСП и 13 големи предприятия, като в селата обаче работят само МСП. Развитието на земеделието и в двете общини е предпоставено от особеностите на района – област Плевен е на първо място по ИЗП в страната и с най-голям среден размер на стопанствата от 95 ха, при среден за страната 36 ха и 16 ха за ЕС. Практикува се предимно отглеждането на зърнени и технически култури на слети повърхности и огромни площи. В община Пордим средната ИЗП е 331 дка за 2022 г., а в община Плевен – 339 дка. И в двете общини на много по-малки площи се отглеждат плодове и зеленчуци. Животновъдството е слабо развито, като едрият и дребният рогат добитък намаляват съществено през последните 5 години. И в двете общини има промишлени ферми за птици. Проблемите в селското стопанство са именно в „чувствителните сектори“ – плодове и зеленчуци, месо и мляко, като фермите се нуждаят от модернизация, иновации и повишаване на ресурсната ефективност чрез избор на мерки от СПРЗСР. Промислеността в община Пордим и в тази част от община Плевен, която е в състава на МИГ е предимно в сферата на преработката на храни, текстилното производство, металообработването и дървопреработването. Това предполага включване на мерки от СПРЗСР. Услугите покриват само основните базови нужди – магазини за хранителни стоки, транспорт, ремонт на техника, бензиностанции. В община Пордим няма места за настаняване, в частта от община Плевен те са само 3 – две в с. Гривица и едно в с. Николаево, заведенията за хранене са много малко и развитието на туризма е почти никакво. Секторът на услугите, вкл. и туризма, следва да бъде подкрепен чрез избор на подходящи мерки от СПРЗСР.

Социална характеристика и проблеми. В съответствие с тенденциите в страната, населението и на двете общини намалява. Между двете преброявания община Пордим е загубила 1534 души или 23,9% от жителите си. Населението на община Плевен е намаляло общо с 18 хил., като в селищата на МИГ населението се е стопило с 1965 души или с 15,4%. В община Пордим градското население е 33,4%. Общинският център Пордим е определен като „много малък“ град и е с население от 1820 (2020 г.). Всички села са с под 1000 души. Населените места от община Плевен, включени в МИГ са един „много малък“ град Славяново с население от 3507 души и 18 села, като тук градското население е 22,1%. От селата има едно „средно село“ Гривица с население от 1598, останалите са с под 1000 души. Причините за намаляването на населението са постоянният нисък естествен прираст, който в община Пордим е -23,2%, а в община Плевен е -9,5%, както и миграцията на млади хора към градовете, която в годината на пандемията временно се забавя, без да може да компенсира ниската раждаемост и високата смъртност. Наблюдава се и всеобщата за страната тенденция към застаряване. В община Пордим възрастовата група над 65 г. е 35,36%, като делът ѝ се е увеличил спрямо предишното преброяване с 3%. Само в град Пордим активното население е три пъти повече от възрастното. Във всички населени места възрастните над 65 години са почти изравнени по брой с активното население. В населените места на община Плевен, обхванати от МИГ, възрастните са 33%, като увеличението отново е с 3%. Само в град Славяново и в с. Гривица хората в активна възраст са в пъти повече от възрастните, в останалите села двете групи са почти изравнени, има села в които броят на възрастните над 65

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

г. надвишава тези в активна възраст. Необходимо е подобряване качеството на живота на възрастните хора и включване на мерки по РЧР в тази насока. Тревожни са тенденциите и на пазара на труда – в община Пордим населението в трудоспособна възраст вече е под половината - 49,4%, в община Плевен съотношението е малко по-добро и дялът на хората в трудоспособна възраст е 57,42%, но в селата е около 50%, като там хората в над трудоспособна възраст са с дял от 67,5%. Картината се влошава и от образователния и етнически състав на населението. В община Пордим дялът на хората с основно и по-ниско образование е много висок – 34,4%, а в община Плевен е 19,3%, при среден за страната 10,9%. Това се дължи и на високия процент ромско население, особено в община Плевен. Въпреки посочените при преброяването по-ниски дялове по самоопределение, на практика във всички населени места на двете общини има роми, като в община Пордим най-много ромско население има в с. Вълчитрън. В община Плевен в селата Бохот, Брестовица, Дисевица, Мечка, Николаево и Търнене има ясно обособени ромски квартали, като роми живеят и във всички останали селища. Равнището на безработица е по-високо от средното за страната (4,3%), като в община Пордим коефициентът на безработица за 2022 г. е 17,1%, а за община Плевен е 5,5%, като тук обаче е отчетен и общинският център. Безработните в селата, включени в територията на МИГ са 20,6%. Извън регистрираните в бюрата по труда, при преброяването коефициентът на безработица в община Пордим е 13,4%, а в община Плевен е 7,9%. Икономически неактивното население в община Пордим е с дял от 43,7%, а в община Плевен е 28,6%. Като се изключат учащите и пенсионерите, това са младежи, които нито учат, нито работят, обезкуражени лица, които не търсят работа поради липса на квалификация или образование, такива на възраст над 55 г., отново значителна част е от ромския етнос - в община Плевен над 80%. С оглед на тези данни, в СВОМР е подходящо включването на съответните мерки по РЧР за активиране на безработни лица и осигуряване на работни места.

Социални системи и проблеми. Социалните системи са формирани от образованието, здравеопазването и социалното подпомагане на уязвимите групи. Образованието в община Пордим е представено от 1 детска градина в гр. Пордим с 4 филиала в с. Одърне, с. Каменец, с. Вълчитрън и 2 училища – средно училище в град Пордим (профил народна музика и селско стопанство) и обединено училище в с. Вълчитрън (туризъм). Въпреки провежданите политики за десегрегация, училището в с. Вълчитрън е с 98% ученици от ромски произход. Във всички учебни заведения и ДГ има ромски деца и ученици. От община Плевен на територията на МИГ попадат 7 детски градини в селата Брестовец, Беглеж, Бохот, Дисевица, Мечка, Търнене и град Славяново и 9 училища – начални училища в град Славяново и с. Дисевица, обединени училища в с. Мечка (текстил и строителство), с. Търнене (селско стопанство), основни училища в с. Николаево, с. Пелишат, с. Бохот и с. Беглеж, средно училище в гр. Славяново. Във всички детски градини децата от ромски произход са 100%, освен тази в с. Мечка, където са 98% и в град Славяново, където са 40%. В училищата в с. Беглеж, с. Бохот, с. Дисевица, с. Търнене и с. Николаево учениците са 100% от ромски произход, в училището в с. Пелишат ромските ученици са 99%, а в с. Мечка – 98%. Учениците в началното училище в град Славяново са 100% роми, в средното училище ромските деца са 60%. Въпреки прилаганите програми за интеграция, ромите продължават да имат проблеми с образованието, затова са наложителни още мерки за приобщаването им към образователната система, вкл. и чрез СВОМР по П Образование. Здравеопазването на територията на МИГ е ограничено. В община Пордим няма болнични заведения, нито ДКЦ или Медицински център, което създава проблеми предимно на възрастното население и уязвимите групи. Населените места се обслужват от 6 общопрактикуващи лекари, няма нито един зъболекарски кабинет. Община Плевен е сред общините с най-висок дял на болнични легла на глава от населението, но това се отнася само

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

за общинския център. В населените места на територията на МИГ няма болнични заведения, нито ДКЦ. Общопрактикуващите лекари са 15 за 19-те населени места, има само два кабинета по дентална медицина. Необходимо е разнообразяването на медицинските услуги, като това може да стане и по мярката за инвестиции в неземеделски дейности на СПРЗСР. Социалните услуги са добре организирани и в двете общини, като обхващат всички уязвими групи. В община Пордим домашният социален патронаж обслужва всички населени места, реализират се проекти за патронажна грижа и топъл обяд, другите услуги са асистентска подкрепа и механизъм за лична помощ. В общината работи Комплекс за социални услуги „Свети Мина“ в град Пордим, в рамките на който има два центъра от семеен тип за деца и младежи с увреждания и защитено жилище за лица с умствена изостаналост. На територията на община Плевен също се прилага механизъм за лична помощ, асистентска подкрепа, домашен социален патронаж, патронажна грижа. Всички резидентни услуги за настаняване от семеен тип са извън територията на МИГ, с изключение на Дом за стари хора в село Бохот. В гр. Славяново има частен Дом за възрастни хора с увреждания. Материалната база на някои от социалните заведения може да бъде обновена по мерки от СПРЗСР, част от уязвимите групи могат да бъдат включени в мерките на РЧР, както и в мярката за инвестиции в материални активи на СПРЗСР, където е предвидено социалното земеделие.

Инфраструктура и културно наследство. От допустимата за СВОМР инфраструктура, уличната мрежа в община Пордим в голямата си част е в лошо състояние, амортизирана и се нуждае от ремонт. Тя е изградена през 70-те години на миналия век, като в град Пордим е със 100% покритие и 90% асфалтирани улици. В селата има 90% изградена улична мрежа, от които 60% асфалтирана. Освен подмяна на настилките, необходимо е и обновяване на тротоарите и прилежащото градско обзавеждане. В община Плевен големи инвестиции са вложени за обновяване на уличната мрежа в общинския център по ОП Региони в растеж и няма реализирани проекти по ПРСР за инфраструктурата в селата. Улиците в населените места на МИГ, вкл. и град Славяново са около 180 км и досега незначителна част е ремонтирана само от инвестиционната програма на общината и с целеви субсидии. В община Пордим сградите на образователната инфраструктура са общо 7, а на читалищата – 8 сгради, като някои се нуждаят от ремонт. В общината има и два музея, за които е подадено искане към МК да ѝ бъдат предоставени за стопанисване и управление, тъй като в момента се рушат и се нуждаят от обновяване. В частта на МИГ от община Плевен сградите на образователната инфраструктура са 16, а читалищата – 19, като всички се нуждаят от пълен или частичен ремонт. В ПИРО и на двете общини се предвижда изграждане на нови детски и спортни площадки, както и ремонти на съществуващата спортна инфраструктура. Културното наследство и в двете общини е много богато и може да послужи като основа за развитието на туризма в селата. В община Пордим, според регистъра на НИНКН има 37 недвижими паметника с национално и местно значение, в община Плевен в населените места на МИГ паметниците на недвижимото културно наследство са 116. Църквите в община Пордим са 7, а в населените места на МИГ от община Плевен храмовете са 19 на няколко вероизповедания. Те могат да бъдат ремонтирани по съответната мярка на СПРЗСР. Читалища има във всички населени места, те опазват живите традиции и организират множество събития, като тяхната дейност е възможно да бъде в основата на собствена „дизайнерска“ мярка за местната идентичност.

Биоразнообразие и отпадъци. В община Пордим са включени две защитени зони от Натура 2000 и две защитени територии. В община Плевен зоните от Натура 2000 са пет, като две се припокриват с тези в община Пордим. Защитените територии са 15, като пет от тях не попадат в територията на МИГ. Някои от защитените територии са сред най-известните места за туризъм в северна България – защитена местност Кайлъка, ждрелото на Чернелка, пещерата

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Разбитица. Поради множеството защитени видове растения, животни и птици, в СВОМР е подходящо включването на мерки от ПОС за разяснителни кампании относно ползите от опазване на биоразнообразието и екосистемните услуги. И в двете общини има действащи Програми за управление на отпадъците, но все още хората нямат достатъчно култура по отношение на разделното събиране, компостиране, рециклиране, кръгова икономика и недопустимостта на създаването на нерегламентирани сметища и замърсяване на водите с битови отпадъци. По тази причина са подходящи и мерките на ПОС по темата повишаване осведомеността на населението относно управлението на отпадъците.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

При анализа на територията и при проведените публични обсъждания, срещи и конференции, за целите на Стратегията бяха идентифицирани следните групи и сектори заинтересовани лица:

Публичен сектор: Общински съвети, Кмет на Община Пордим, кмет на Община Плевен, общинска администрация Пордим, общинска администрация Плевен, образователни институции;

Граждански сектор - студенти, младежи до 29 г., лица в нетрудоспособна възраст;

Стопански сектор: земеделски производители – Зърнопроизводители; Зеленчукопроизводители; Животновъди;

Хранително-вкусова промишленост и преработвателна промишленост – Месопреработватели; Хлебопроизводители и сладкари; млекопроизводители и преработватели на млечни продукти;

Туризм – Хотелиери; Ресторантьори;

Услуги - Реклама; Медии – електронни и печатни; юридически и физически лица, регистрирани по търговския закон; юридически лица, регистрирани по търговския закон – малки и средни предприятия (МСП)

Уязвими групи: безработни, хора с увреждания, ромска общност, майки на деца с увреждания; Група на младежите – неформални и неорганизиран на възраст от 18 до 30 години; Неформална ромска група;

В предвидените цели на Стратегията и мерките за реализирането им всички идентифицирани групи са обхванати 100%

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

На територията на двете общини са идентифицирани няколко уязвими групи, които се ползват от услугите на Агенцията за социално подпомагане (АСП) и могат да послужат и за по-ясно формулиране на уязвимите групи в СВОМР. Това са хора с трайни увреждания (деца и възрастни), хора с психически увреждания, възрастни над 65 г., особено самотно живеещи в селата, безработни и трайно безработни, роми, които са голям брой в община Плевен, но имат проблеми и в община Пордим.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Безработицата в община Пордим е значително по-висока от средната за страната (5,2%), като според АЗ е 17,1%, а според Бюрото по труда е 12,9%, като и в двата случая тенденцията е негативна, заедно със спадането на заетостта. В община Плевен безработицата е около средната и е 5,2%. В населените места на МИГ от общината обаче, безработицата се увеличава като дял, като през 2021 г. безработните там са 17,9% от тези в общината, а през 2022 г. са 20,6%. Делът на трайно безработните за страната е 24%, а в община Пордим е 39,2%, в община Плевен - 30,7%.

Средногодишният брой на безработните до 29 години е 13,6% в община Пордим и в община Плевен е 12,3%. Делът на над 55 г., които са пред пенсия, но още в активна възраст за община Пордим е 28,8%, а за община Плевен - 21,7%. И двете групи са рискови и могат да бъдат обхванати от мерки по РЧР. Броят на безработните роми е висок, но те не търсят работа чрез бюрата по труда и не се отчитат от статистиката на АЗ, а представляват голяма част от икономически неактивното население.

В община Пордим икономически неактивното население (тези, които нито работят, нито търсят работа) е с висок дял от 43,7%. В община Плевен икономически неактивните са по-малко и са с дял от 28,6%. По данни на общинската администрация, те са предимно в селата, вкл. и тези на територията на МИГ, като 80,97% от тях са от ромски произход. Мерки за активизиране на икономически неактивните по РЧР също могат да бъдат предвидени в СВОМР.

И в двете общини продължава да съществува проблем с приобщаване на ромските деца в образователната система. Училищата и детските градини в населените места на община Плевен, които попадат на територията на МИГ са почти 100% с ромски ученици, училището в с. Вълчитрън на община Пордим е с 98%, и в тях тече процес на вторична сегрегация, което подсказва бъдещи проблеми. Освен включването в учебния процес, добре е ромските деца да участват и в културния живот, както и в събития в мултикултурна среда – лагери, зелени училища, клубове по интереси и др. Мерките по програма Образование, допустими за СВОМР са именно за приобщаващо образование, като включват и такива дейности.

За решаване на проблемите на рисковите групи – бедност, безработица и липса на квалификация, особено сред ромите, ще бъде използвано допълващо финансиране по ПРЧР и Програма „Образование“. По СПРЗСР, където е възможно, ще бъде давано предимство на проекти създаващи нови работни места, подобряващи достъпността на средата, повишаващи качеството на живот в обичайна среда, а приоритет ще се дава на дейности, които осигуряват заетост и услуги за хора в неравностойно положение и рисковите групи. Ще бъдат предприети действия в посока на: наваксване на липсата на професионална квалификация и образование; подкрепа на родители в случаите на трайна безработица чрез включване в програми за заетост; насърчаване на самостоятелната заетост и предприемачеството; предоставяне на равен достъп до различните обществени служби по заетостта, вкл. за ромите, търсещи работа, както и наемането им в общински фирми; включване на групите в неравностойно положение в пазара на труда; изграждане на родителски капацитет и увереност; включване на децата от ранна възраст в образователната система с цел социализация и овладяване на български език; мотивация за задържане в образов. система; директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на семейството при реинтеграция на деца, настанени в институции, както и превенция на изоставянето; изграждане на механизъм на

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация. Екипът на МИГ и всички експерти ще следват принципа на равните възможности. Информацията за работата на МИГ и потенциалът за получаване на финансиране по всички програми трябва да достига до всички членове на местната общност. Екипът ще предоставя консултации и помощ за всички потенциални бенефициенти във всички населени места.

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

Силни страни	Слаби страни
1. Изключително благоприятни природни дадености за развитие на земеделието, изграждане на ВЕИ от слънчева енергия; наличие на множество язовири и достатъчно водни ресурси; много висок дял на земеделските земи и голяма ИЗП; 2. Добре развит и конкурентоспособен земеделски сектор в сферата на зърнените и технически култури, наличие на големи модерни стопанства с въведени иновации и ресурсна и енергийна ефективност; 3. Наличие на преработвателни предприятия за храни, които използват местни суровини; наличие на МСП с потенциал за развитие в други сфери на икономиката; 4. Сравнително устойчива селищна структура и близост до областния център, няма села застрашени от обезлюдяване; динамика между селското и градското население; 5. Гъвкав пазар на труда, възможности за работа в различни сектори на икономиката, сравнително добър коефициент на заетост; възможности за реализация и работа в областния град; 6. Добър достъп до образователната система на всички групи, покрити са	1. Отглеждат се предимно зърнени и технически култури на слети площи, за сметка на останалите сектори – плодове, зеленчуци и животновъдство; малък горски фонд и неразвито горско стопанство; 2. Някои от по-малките стопанства, особено в „чувствителните“ сектори и някои от малките и средни предприятия ползват остарели технологии и не са модернизирани; имат ниска ресурсна и енергийна ефективност; 3. Икономическите дейности са предимно в една сфера; услугите покриват само базов минимум и имат нужда от разнообразяване 4. Влошена демографска ситуация – намаляване и застаряване на населението, увеличаване дела на възрастните над 65 г.; неблагоприятна образователна и етническа структура, висок дял на ромско население; 5. Висока безработица, особено в община Пордим, влошаване на икономическата активност, особено в селата и увеличаване дела на неактивното население – младежи, които нито учат, нито работят, роми 6. Проблеми с приобщаването на ромите към образователната система, наличие на

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

всички степени на образованието, без висше; учебни заведения има на цялата територия и селата; 7. Добре развита система на социалните услуги, осигурен достъп на всички уязвими групи до тях; близост на областния център за получаване на специализирана медицинска помощ 8. Условията за живеене и благоустройството на населените места се развиват в положителна посока, общините се опитват регулярно да поддържат инфраструктурата и да правят необходимите ремонти; 9. И в двете общини има богато културно наследство – множество археологически и архитектурни паметници; почти във всички населени места има храмове и църкви; във всички населени места има действащи читалища, което е много добра предпоставка за развитие на туризма и местната идентичност; 10. Добра екологична обстановка, богато биоразнообразие и множество защитени зони и територии, сравнително добро ниво на управление на отпадъците; 11. Наличие на читалища, училища и други обществени сгради, които могат да бъдат адаптирани за мултифункционално ползване в рамките на интелигентни модели на развитие; 12. Нарастваща активност на местни заинтересовани страни по отношение на въвеждане на иновации, цифрови услуги и зелени практики; 13. Съществуващ интерес и мотивация сред местната общност за подобряване на жизнената среда чрез съвременни технологични решения (идентифицирано чрез анкетното проучване).	сегрегирани учебни заведения; някои от учебните заведения се нуждаят от обновяване на материалната база; 7. Ограничени възможности за здравеопазване – малко лични лекари обслужват всички населени места, в община Пордим няма зъболекари, в община Плевен са 2-ма за 19 селища; 8. Уличната мрежа, особено в селата е в много лошо състояние, има сгради на училища и читалища, които се нуждаят от обновяване, в селата липсват детски и спортни площадки, липсата на канализация е предпоставка за замърсяване; 9. Голяма част от културното наследство е в лошо състояние и не е експонирано, за да служи като база за културен туризъм; липсват места за настаняване и в двете части на МИГ, силна конкуренция от страна на областния град; и двете общини не са популярни дестинации за туризъм, поради земеделския си профил; 10. Ниска осведоменост на населението относно ползите от екосистемните услуги, разделното събиране, кръговата икономика;
---	---

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Възможности	Заплахи
1. Повишаване конкурентоспособността на земеделските стопанства в чувствителните сектори – плодове и зеленчуци, животновъдство; биологично производство; иновации, цифровизация, системи за напояване; повишаване енергийната ефективност, изграждане на ВЕИ и др. – чрез СПРЗСР; 2. Добавяне на стойност към земеделската продукция чрез започване на преработка в някои от стопанствата; модернизиране на съществуващите преработвателни предприятия – чрез СПРЗСР; 3. Разнообразяване на икономическите дейности и създаване на нов бизнес, вкл. в сферата на образователните, здравните, социалните и туристическите услуги – чрез СПРЗСР; 4. Повишаване конкурентоспособността на местните МСП чрез въвеждане на иновации; повишаване на ресурсната ефективност, кръгова икономика, изграждане на ВЕИ – чрез ПК ИП; 5. Създаване на заетост за уязвимите групи, вкл. ромите и възрастните; повишаване квалификацията на работната сила, активизиране на неактивното население, вкл. младежи – чрез РЧР; 6. Приобщаващо образование за маргинализираните групи като ромите – чрез Програма Образование; 7. Благоустройство на населените места чрез рехабилитация на малката инфраструктура - улична мрежа, детски и спортни площадки, ремонт на образователни и културни сгради и др. - чрез СПРЗСР 8. Опазване на материалното и нематериалното културно наследство;	1. Продължаващо изменение на климата и екстремни климатични събития – суша, наводнения, горски пожари, градушки; продължаващо повишаване цените на водата за напояване; високи загуби на вода; 2. Потенциални нови кризисни събития като пандемията от COVID-19 и войната в Украйна; криза в доставките; 3. Продължаващо поскъпване на торове и суровини в земеделието; свиване на пазарите и нестабилност в цените, фалит на малки производители – най-вече животновъди, плодове и зеленчуци; 4. Продължаваща инфлация и покачване на цените на горивата, енергията и строителните материали, което ще постави в риск инфраструктурните проекти и тези на частни фирми с такива дейности; 5. Продължаващо негативно влияние на силен конкурентен натиск върху бизнеса чрез внос; фалити и закриване на МСП в сферата на промишлеността и услугите; 6. Влошаващи се условия за кредитиране, повишаване на лихвения процент, което ще затрудни съфинансирането на голяма част от проектите; 7. Политическа нестабилност, политическа и финансова криза и чести избори, като следствие - забавяне усвояването на средства от ЕСИФ и от ПВУ, което ще доведе до загуба или намаляване на средствата; 8. Световна финансова криза и общо влошаване на икономическите показатели на страната; икономическа несигурност и невъзможност за планиране на инвестициите;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

създаване на предпоставки за нестандартни форми на туризъм, туристически атракции, местна идентичност - чрез СПРЗСР, вкл. „собствена“ мярка на МИГ;

9. Повишаване културата и информираността на населението в областта на биоразнообразието и управление на отпадъците - чрез ПОС

10. Възможности за сътрудничество с други МИГ от съседни общини или чужбина по различни териториални проекти;

11. Възможност за разработване и внедряване на концепции за „интелигентни селища“ (smart villages), които съчетават иновации, цифровизация, зелена икономика и социална ангажираност;

12. Изграждане на **нови устойчиви бизнес модели**, базирани на цифрови технологии, местни ресурси и мрежова икономика;

13. Подобряване на **достъпа до публични услуги чрез дигитализация**, включително в образованието, здравеопазването и културата;

14. Създаване на **иновативна и привлекателна среда за млади хора**, които в момента напускат територията;

15. Възможност за интеграция на интелигентни решения в сфери като мобилност, енергийна ефективност, управление на отпадъци и местен маркетинг.

16. Приобщаващо образование за маргинализираните групи като ромите и населението, живеещо в сходна на ромите ситуация – чрез допълващо финансиране от Програма „Образование“.

9. Влошаване на демографската ситуация и структурата на работната сила, увеличение на безработицата; увеличаване на възрастното население и хората от уязвими групи, които се нуждаят от подпомагане за сметка на работоспособното население; намаляващ капацитет на човешкия ресурс;

10. Рискове, вкл. и големи щети причинени от природни бедствия, екстремни събития, аварии или човешка дейност; замърсяване или отравяне на водите и почвите; увеличаване на отпадъците; загуба на биоразнообразие

11. Продължаващи проблеми с успешната интеграция на малцинствените групи, вкл. ромите в системите на образованието, а от там и включването им в работната среда.

4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: (не повече от 10 страници)

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Цел на стратегията: Подобряване на условията на живот на цялата територия на МИГ „Пордим-Плевен“ чрез подобряване конкурентостта на селското стопанство и на малките и средни предприятия, създаване на хоризонтални и междусекторни партньорства, въвеждане на иновации, повишаване на ефективността на местната икономика, подкрепа за териториалната идентичност, увеличаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи, подобряване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, приобщаващо образование и образователна среда.

Приоритет 1 Устойчив икономически растеж на земеделския и неземеделския сектор чрез повишаване конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и предприятия, подобряване ефективността на производството и реализация на продукцията им и въвеждане на иновации.

Специфична цел 1 - Повишаване конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез реструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата – За постигането на тази цел са необходими инвестиции, свързани с: повишаване на енергийната ефективност в предприятията и стопанствата, вкл. чрез производство на енергия от възобновяеми енергийни източници; системи и оборудване, използвани за събиране, обработка и анализ, отдалечен контрол, управление и мониторинг на данни за поливни норми, събиране и анализ на данни за отпадъците, генерирани от земеделското производство, проследяване на емисиите парникови газове в стопанството, като например: сензори, дроне, изкуствен интелект, сателитни изображения, автоматизация и роботика, вкл. земеделска техника с такива компоненти. Това ще се осъществи чрез мярка 1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“. Друг инструмент за постигане на тази цел са инвестициите по мярка 1.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“, които ще бъдат свързани с: инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга; внедряването на системи за управление на качеството; постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения; пречиствателни съоръжения и съоръжения за третиране на отпадъци; модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга.

Специфична цел 2 – Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация и подкрепа за алтернативни дейности - Тази цел ще бъде постигната чрез осигуряване на помощ за дейности в областта на развитието на услуги във всички сектори, търговията, туризма, културата и занаятите. Предвижда се създаване на нови и разнообразяване на съществуващите възможности за заетост извън земеделието. Специфичната цел ще се реализира чрез мярка 1.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности“.

Приоритет 2 Балансирано развитие на територията и повишаване качеството на живот на населението чрез подобряване на основната и на социалната инфраструктура, развитие на туризма, укрепване на природните и културните традиции на местната общност, опазване на

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

околната среда. **Успешно прилагане и популяризиране на СВОМР и развитие на сътрудничеството**

Специфична цел 3 – Подобряване на условията на живот, социалната и образователна среда на териториите на местните общности и опазване на околната среда.; - Основните дейности за постигане на тази цел са изграждането и подобряването на инфраструктурата на територията на МИГ, модернизиране на основните услуги за населението и улесняване на достъпа му до култура, развлечение и спорт, услуги за децата и уязвимите групи, информационни и комуникационни услуги. Тази цел ще бъде постигната чрез мярка

1.4 Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. Средство за постигане на тази специфична цел са и мерките по допълващото финансиране от Програма „Околна среда“, подробно описани в приложение 15, мерките по Програма „Образование“, подробно описани в Приложение 13 и тези по Програма „Развитие на човешките ресурси“, подробно описани в Приложение 11, които ще се прилагат съгласно Постановление № 494 на Министерския съвет от 30 декември 2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 – 2027 г.

Специфична цел 4 – Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер – Местното природно, културно и историческо наследство, традициите и ценностите са основа на местната идентичност и потенциал за ревитализация на селските общности. Инвестициите в подкрепа на автентични традиции, ритуали и форми на живот, съчетани с подходящ маркетинг може да ги превърне в богатство и източник за просперитет на местните общности. За изпълнението на тази цел ще спомогне прилагането на мярка 1.5 „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ и мярка 1.6 „Създаване на местна идентичност“. Чрез реализирането на дейностите по нея ще се постигне опазването и популяризирането на нематериалното културно наследство, природните, културните и исторически дадености и типични местни изделия, продукти и храни и тяхното развитие и предаване към следващите поколения. Ще бъдат подкрепени нови и разнообразни инициативи на територията на МИГ имащи за основа местната идентичност.

Приоритет 3 „Подобряване на условията за живот, състоянието на околната среда, успешно прилагане и популяризиране на СВОМР и развитие на сътрудничеството“

Специфична цел 5 – Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие – тази специфична цел ще бъде изпълнена чрез прилагане на мярка 1.7 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“. В процеса на изпълнение на мярката ще бъде създадено партньорство с друга МИГ от ЕС, с която ще бъде разработен съвместен проект, свързан с изграждане на чувство за общност и идентичност между двата европейски селски района, ще бъде извършена задълбочена оценка на нагласите у производители, предприемачи, училища, публична администрация и т.н. като принос към създаване и развитие на сътрудничество. Ще бъдат създадени възможности за обмен на опит и ноу-хау, за взаимно обучение и партниране, за трансфер на политики и информация чрез провеждане на работни срещи и работно посещение, както и ще бъдат идентифицирани

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

местните идентичности на двата МИГ, основани на един или няколко от следните елементи: история, култура, традиции, местни продукти чрез анализ на текущото състояние в подкрепа развитието на двете територии;

Специфична цел 6. „Управление и популяризиране на СВОМР на МИГ Пордим-Плевен”

Реализацията на целите на стратегията за водено от общностите местно развитие изисква ефективна система за управление, координация, мониторинг и популяризиране. За постигането на тази цел е предвидено прилагането на **мярка 1.8 „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“**, чрез която ще бъдат осигурени административен капацитет, експертен потенциал и технически ресурси, необходими за цялостното изпълнение на стратегията. Мярката включва дейности, свързани с поддържането на офис и екип на МИГ, организиране на вътрешни процеси по координация, отчетност, проследяване на напредъка и постигането на заложените индикатори.

Съществен компонент на мярката е и популяризирането на СВОМР сред местната общност, включително чрез провеждане на информационни кампании, събития, срещи със заинтересовани страни, както и поддържане на актуална интернет страница и визуална идентичност на стратегията. По този начин се цели повишаване на информираността, прозрачността и участието на местните хора в процесите на местно развитие. Чрез изпълнението на мярка 1.8 ще се гарантира устойчиво и качествено прилагане на СВОМР в съответствие с принципите на подхода ВОМР, както и пълна проследимост и отчетност пред управляващите органи и общността.

4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

4.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР – задължителни и специфични за МИГ:

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Подадени проектни предложения	брой	23	База данни и отчет МИГ
	Бенефициенти финансирани по мярката	брой	20	
	Проекти финансирани по СВОМР	брой	24	
	Сключени договори	брой	24	
	Брой обявени от МИГ приеми на проектни предложения по мерки от СВОМР	брой	6	
	Договорена субсидия	лева	5 867 400,00	
За резултат	изпълнени проекти	брой	24	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

				База данни и отчет МИГ
	Нови работни места по подкрепените проекти	брой	11	База данни и отчет МИГ
	Изпълнени проекти представени от бенефициенти на възраст до 40 години или жена	брой	7	База данни и отчет МИГ
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности, водещи до опазването на околната среда и/или производство и/или преработка на биологични продукти	брой	2	База данни и отчет МИГ
	Брой проекти с въведени нови продукти/ техника/технологии	брой	2	База данни и отчет МИГ
	Модернизирани земеделски стопанства	брой	2	База данни и отчет МИГ
	Подпомогнати стопанства от чувствителни сектори	брой	1	База данни и отчет МИГ
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности за преработка на местни от територията на МИГ и/или собствени суровини	брой	1	База данни и отчет МИГ
	Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	брой	4	База данни и отчет МИГ
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности за туризъм	брой	3	База данни и отчет МИГ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	Брой подпомогнати бенефициенти за нетуристически услуги	брой	4	База данни и отчет МИГ
	Подобрани младежки и спортни центрове и/или детски и спортни площадки	брой	1	База данни и отчет МИГ
	Брой лица, обхванати от проекти, свързани с подкрепа на дейности за социално включване	брой	4	База данни и отчет МИГ
	Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	30	База данни и отчет МИГ
	Организиран и проведен фестивали и събития свързани с местното културно-историческо наследство	брой	2	База данни и отчет МИГ
	Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания	брой	200	База данни и отчет МИГ

4.2.2. Индикатори по мерки:

Мярка 1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен Изпълнение /продукт/	Подадени проектни предложения	брой	2	База данни и отчет МИГ
	Бенефициенти финансирани по мярката	Брой	2	База данни и отчет МИГ
	Проекти финансирани по мярката	Брой	2	База данни и отчет МИГ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	Сключени договори	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	350 275,00	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Изпълнени проекти	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
	Нови работни места по подкрепените проекти	Брой	4	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти представени от бенефициенти на възраст до 40 години или жена	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности, водещи до опазването на околната среда и/или производство и/или преработка на биологични продукти	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Модернизирани земеделски стопанства	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
	Подпомогнати стопанства от чувствителни сектори	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Брой проекти с въведени нови продукти/техника/технологии	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
Мярка 1.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“:					
Вид индикатор	Индикатор	Брой			
Изходен Изпълнение /продукт	Подадени проектни предложения	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Бенефициенти финансирани по мярката	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Проекти финансирани по мярката	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Сключени договори	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	150 000,00	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Изпълнени проекти	Брой	1	База данни и отчет МИГ	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	Нови работни места по подкрепените проекти	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти представени от бенефициенти на възраст до 40 години или жена	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности, водещи до опазването на околната среда и/или производство и/или преработка на биологични продукти	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Брой проекти с въведени нови продукти/техника/технологии	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности за преработка на местни от територията на МИГ и/или собствени суровини	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
Мярка 1.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности“					
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация	
Изходен Изпълнение /продукт	Проекти финансирани по мярката	Брой	8	База данни и отчет МИГ	
	Бенефициенти финансирани по мярката	Брой	8	База данни и отчет МИГ	
	Подадени проектни предложения	Брой	8	База данни и отчет МИГ	
	Сключени договори	Брой	8	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	1 200 000,00	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Изпълнени проекти	Брой	8	База данни и отчет МИГ	
	Нови работни места по подкрепените проекти	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти представени от бенефициенти на възраст до 40 години или жена	Брой	3	База данни и отчет МИГ	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	3	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти, съдържащи дейности за туризъм	Брой	3	База данни и отчет МИГ	
	Брой подпомогнати бенефициенти за нетуристически услуги	Брой	4	База данни и отчет МИГ	
	Мярка 1.4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура“:				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация	
Изходен Изпълнение /продукт	Проекти финансирани по мярката	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Бенефициенти финансирани по мярката	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
	Подадени проектни предложения	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Сключени договори	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	2 100 275,00	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Изпълнени проекти	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Подобриени младежки и спортни центрове и/или детски и спортни площадки	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Брой лица, обхванати от проекти, свързани с подкрепа на дейности за социално включване	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	40	База данни и отчет МИГ	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Мярка 1.5 „Запазването на духовния и културния живот на населението в селските райони“				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен Изпълнение/ продукт	Проекти финансирани по мярката	Брой	2	База данни и отчет МИГ
	Бенефициенти финансирани по мярката	Брой	2	База данни и отчет МИГ
	Подадени проектни предложения	Брой	2	База данни и отчет МИГ
	Сключени договори	Брой	2	База данни и отчет МИГ
	Договорена субсидия	лева	250 000,00	База данни и отчет МИГ
За резултат	Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	30	База данни и отчет МИГ
	Изпълнени проекти	Брой	2	База данни и отчет МИГ
Мярка 1.6 „Създаване на местна идентичност“				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен Изпълнение /продукт	Подадени проектни предложения	Брой	5	База данни и отчет МИГ
	Проекти финансирани по мярката	Брой	5	База данни и отчет МИГ
	Сключени договори	Брой	5	База данни и отчет МИГ
	Бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	База данни и отчет МИГ
	Договорена субсидия	лева	150 000,00	База данни и отчет МИГ
За резултат	Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до	%	30	База данни и отчет МИГ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП				
	Изпълнени проекти	Брой	5	База данни и отчет МИГ	
	Организиран и проведен фестивали и събития свързани с местното културно-историческо наследство	Брой	2	База данни и отчет МИГ	
Мярка 1.7 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“					
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация	
Изходен Изпълнение /продукт	Проекти финансирани по СВОМР	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Сключени договори	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	200 000,00	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания	Брой лица	15	База данни и отчет МИГ	
	Изпълнени проекти	Брой	1	База данни и отчет МИГ	
Мярка 1.8 „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“					
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация	
Изходен	Брой обявени от МИГ приеми на проектни предложения по мерки от СВОМР	Брой	6	База данни и отчет МИГ	
	Договорена субсидия	лева	1 466 850,0 0	База данни и отчет МИГ	
За резултат	Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и	Брой	200	База данни и отчет МИГ	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

	семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания				
4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията					
Стратегията за ВОМР е разработена за период до 31 декември 2027 г. При разработване на Стратегията за ВОМР на МИГ „Пордим-Плевен“ за програмния период 2023 – 2027 г. е използван комплексен подход на съответствие със законодателната и програмната рамка на подхода ВОМР и на базиране върху характеристиките, спецификите и нуждите на територията на МИГ. Въз основа на този подход в СВОМР са определени приоритетите, целите и мерките, с които те могат да бъдат постигнати. По същата логическа рамка ще се изпълнява и СВОМР, т.е. при спазване на законодателната и програмната рамка на подхода ВОМР и въз основа на нуждите, потенциалът за развитие и спецификите на територията. Изпълнението на Стратегията на МИГ Джебел-Кърджали ще бъде в съответствие с изискванията на чл.3, параграф 3 на Реламент 2021/1060 на ЕК, който определя основните задачи на МИГ при изпълнението на стратегии за ВОМР. Също така, изпълнението ще е в съответствие и със Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г., Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г., Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г., Планираните дейности за постигане на приоритетите, целите и крайните резултати на СВОМР следват логиката на изготвяне на СВОМР, на мнението на местните жители и са съобразени с програмните и законови изисквания по подхода ВОМР. Палитрата на дейности, които МИГ ще изпълнява включва дейности за информиране и популяризиране на СВОМР, дейности за договаряне на средствата по различните мерки и дейности за публичност. В тези основни групи са включени множество задачи, които МИГ ще изпълнява и които са взаимосвързани помежду си. Тяхното комплексно прилагане ще доведе до постигане на целите и приоритетите на стратегията и до нейното успешно изпълнение. Стратегията съдържа 1 основна цел, 3 приоритета, 6 специфични цели. За тяхното постигане в СВОМР са включени и 8 мерки, изпълнението на които ще се извършва от МИГ в взаимодействие с местната общност и отговорните за прилагането на подхода ВОМР управляващи органи на програмите, които финансират стратегията. Условията и редът за предоставяне на финансова помощ от Стратегията на МИГ „Пордим-Плевен“ са в съответствие с Реламент 2021/1060 на ЕК, който определя основните задачи на МИГ при изпълнението на стратегии за ВОМР. Също така, те са в съответствие и със Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. Местната инициативна група прилага недискриминационна и прозрачна процедура и обективни критерии за подбор на проекти към стратегията за ВОМР.					

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Подборът на проекти по всяка мярка ще се извършва посредством определените за всяка мярка критерии за избор и в съответствие с прозрачна и предварително оповестена на всички потенциални бенефициенти процедура. Подборът на проекти ще се извършва периодично по една или група подмерки от СВОМР.

Не по-късно от 30 ноември на предходната година УС на МИГ ще одобрява и публикува на електронната страница на МИГ индикативен график за приемите по съответните мерки/подмерки от стратегията за ВОМР за следващата календарна година. Управителният съвет на МИГ взема решение за обявяване на подбор на проекти при съобразяване с индикативния график и одобрява покана за прием на заявления от потенциални получатели на финансова помощ.

В годината на одобряване на СВОМР, УС на МИГ ще приеме индикативен график за прием на проекти в срок до два месеца от подписване на договор за одобрение на СВОМР, ако е възможно да бъде реализиран прием на проекти през същата. Периодът за прием на проекти се определя с решение на УС на МИГ, но не може да е по-малък от 2 месеца.

За изпълнение на Стратегията, МИГ ще поддържа деловодна система и архив, от които може да бъдат проследени актовете на органите на МИГ, ще информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати и изпълнява всички останали дейности, съгласно чл. 33 на Регламент 2021/1060 на ЕК.

За изпълнение и популяризиране на стратегията за ВОМР, МИГ ще извършва редица дейности за:

- информирание на местното население – информационни срещи, семинари, конференции и др.; публикации в местни медии и интернет сайтове; изготвяне и разпространение на рекламни материали, рекламиращи стратегията и подхода ВОМР;
- обучение на местното население по въпроси, свързани с прилагането на стратегията за ВОМР;
- консултиране на местното население по въпроси, свързани с кандидатстването с проекти към стратегията и други, които се отнасят до нейното изпълнение;
- извършването на проучвания и анализи на територията, свързани с прилагането на стратегията;
- организирането и провеждането на различни събития за популяризиране на стратегията – фестивали, концерти, изложби и др.
- всякакви други дейности, свързани с повишаване на информираността и капацитета на местната общност за прилагане на стратегията за ВОМР.

Местната инициативна група и получателите на финансова помощ при изпълнение на стратегията за ВОМР осигуряват публичност на дейността си и на източниците на финансиране съгласно изискванията европейското законодателство.

За осигуряване на публичност за своята дейност МИГ ще публикува на интернет страницата си и следната информация:

1. одобрената стратегия за ВОМР, първоначално одобрения бюджет и всички последващи изменения;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

2. всички решения и протоколи от заседания на колективния управителен орган и колективния върховен орган;
3. актуален списък на членовете на колективен върховен орган и на членовете на колективния управителен орган, съдържащ данни за адресната регистрация на физическите лица или седалището и адреса на управление на юридическото лице, сектор, на който е представител и групата от заинтересовани лица, които представлява;
4. устав на МИГ и неговите изменения и допълнения;
5. регистър на обществените поръчки, който съдържа информация за избрани изпълнители, дейности, срок и стойност на поръчките;
6. профил на купувача съгласно Закона за обществените поръчки;
7. списък на физическите и юридическите лица, с които МИГ има сключен договор, както и предмета на сключения договор;
8. електронен регистър с проектите, подадени по стратегията за ВОМР;
9. всички декларации за липса/наличие на конфликт на интереси на членовете на комисията за избор на проекти;
10. критерии за оценка на проектите;
11. решенията на комисията за избор на проектите и на колективния управителен орган за одобрение на проектите;
12. всички правила за работа на МИГ;
13. доклади за дейността и финансовите отчети за дейността на МИГ, представени в Централния регистър при Министерството на правосъдието;
14. годишни доклади за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР, представяни пред водещия фонд - ЕЗФРСР.

Демаркация между ЕЗФРСР и допълващите програми

Стратегията предвижда ясно разграничение между дейностите и финансирането по линия на ЕЗФРСР и останалите програми – ПРЧР, ПКИП, ПО и ПОС. За избягване на двойно финансиране:

- Мерките по ЕЗФРСР са насочени основно към инвестиции в земеделие, преработка и развитие на местен бизнес;
- Мерките по ПРЧР (Прил. 11) финансират социални и обучителни дейности за уязвими групи, NEET младежи и социални предприятия, които не се финансират по ЕЗФРСР;
- Мерките по ПО (Прил. 13) обхваща дейности за подкрепа на: деца и ученици, на педагогически специалисти и непедagogически персонал за работа в мултикултурна среда, на училищни/предучилищни и местни общности за активно взаимодействие в мултикултурна образователна среда, които не се финансират чрез основните интервенции.
- Мерките по ПОС (Прил. 15) обхваща дейности за екологично образование, кампании за отпадъци и устойчиво потребление, които не се финансират чрез основните интервенции.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

В допълнение, за всяка програма са определени специфични индикатори, които не се припокриват, като е осигурен мониторинг за избягване на дублиране на разходи

5. Описание на мерките: (не повече от 4 страници за всяка мярка)

Общи условия по мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

Приложим режим на минимални/държавни помощи

За стратегията за ВОМР се прилагат условията на Регламент (ЕС) 2022/2472 на комисията от 14 декември 2022 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент (ЕС) 2021/1237 на Комисията от 23 юли 2021 година за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (текст от значение за ЕИП) е Регламент (ЕС) 2023/2831 от 13 декември 2023 г.

Членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз не се прилагат при изпълнение на проект, финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР, включващ само нестопански (неикономически) дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища или от община, или от музей или културна организация по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата, както и от Светия синод на Българската православна църква или централните ръководства на другите регистрирани вероизповедания.

Допустими дейности:

По стратегията за ВОМР са допустими дейностите съгласно раздел 13.3 „Видове допустими дейности по мерките от стратегиите за ВОМР“ от УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

По стратегията за ВОМР са недопустими дейностите съгласно раздел 13.4 „Недопустими дейности“ от УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

Допустими разходи:

По стратегията за ВОМР са допустими разходите съгласно раздел 14.1 „Разходи, допустими за финансиране“ от УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка,

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

По стратегията за ВОМР са недопустими разходите съгласно раздел 14.2 „Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР разходи“ от УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.

Интензитет на финансовата помощ

За всички мерки от стратегията за ВОМР интензитетът на помощта не може да надвишава определения в Регламент (ЕС) 2021/2115.

Стратегията за ВОМР и включените в нея приоритети, специфични цели, мерки и дейности, включително за сътрудничество, са в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 и Регламент (ЕС) 2021/2115, ИТСР на Северозападен район и водят до постигане на целите на СПРЗСР.

1. Допустими разходи по проекти от стратегиите за ВОМР разходи:

1.1. инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115;

1.2. съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1060 и целите и приоритетите на стратегията за ВОМР;

1.3. определени в Постановление № 86 от 1 юни 2023 г. на Министерския съвет за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г. (ПМС № 86) и в указанията съгласно чл. 10 от ПМС № 494.

Разходите са допустими за финансиране от ЕЗФРСР единствено когато ДФЗ действително е изплатил съответната помощ до 31 декември 2029 г.

2. Не са допустими за финансиране по проекти от стратегиите за ВОМР разходи:

2.1. за закупуване на права за селскостопанска продукция и закупуване на права за получаване на плащане;

2.2. за закупуване на земя на стойност над 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, с изключение на закупуване на земя с цел опазване на околната среда и опазване на богатите на въглерод почви, или закупуване на земя от млади земеделски стопани чрез използване на финансови инструменти; при финансовите инструменти този таван се прилага за допустимите публични разходи, изплащани на крайния получател или, в случай на гаранции — до размера на базовия заем;

2.3. за закупуване на животни и закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане с цел, различна от:

- възстановяване на земеделския или горския потенциал след природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофално събитие;

- предпазване на селскостопанските животни от големи хищници или от използването им в горското стопанство вместо машини;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- отглеждане на застрашени породи съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета (45) в рамките на задълженията, посочени в член 70; или
- опазване на сортове растения, застрашени от генетична ерозия, в рамките на задълженията, посочени в член 70;
- 2.4. за лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездни средства, отпуснати под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- 2.5. за инвестиции в широкомащабна инфраструктура, както е определена от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП, която не е част от стратегиите за водено от общностите местно развитие, установени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на инвестиции в ширококолентова инфраструктура и превантивни действия за защита от наводнения или защита на бреговете с оглед на ограничаване на последиците от възможни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития;
- 2.6. за инвестиции в залесяване, които не са съвместими с целите, свързани с околната среда и климата, в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване;
- 2.7. за инвестиции и дейности, които не са в съответствие с мерките и условията, посочени в становището за екологична оценка на СПРЗСР;
- 2.8. за инвестиции и дейности, за които не е налице акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт;
- 2.9. за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
- 2.10. за закупуване на лизинг на недвижима собственост;
- 2.11. за данък върху добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидатите;
- 2.12. за оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и други разходи, възникнали при изпълнение на договори за лизинг, марж/печалба за лизингодателя, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, режимни разходи;
- 2.13. за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
- 2.14. за принос в натура;
- 2.15. за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
- 2.16. за търговия на дребно, с изключение на интервенциите, за които е допустимо предоставянето на подкрепа за този тип дейност;
- 2.17. за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, за частта над пазарната им стойност;
- 2.18. за сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
- 2.19. които представляват обикновена подмяна;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

- 2.20. свързани с плащания в брой;
- 2.21. за общи разходи, извършени преди 01.01.2023 г.;
- 2.22. за закупуване на превозни и транспортни средства, с изключение на специализирани такива, в зависимост от допустимите за подпомагане дейности по съответната интервенция в СПРЗСР;
- 2.23. предвиждащи фиксирани плащания и мерки, свързани със схеми за плащания на площ;
- 2.24. за инфраструктура, свързана с пътища и/или водопреносни и канализационни системи, когато не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища;
- 2.25. за основни земеделски инвестиции, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;
- 2.26. за изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване;
- 2.27. за напоителни инсталации;
- 2.28. за закупуване на земя и сгради на стойност, надвишаваща стойността на данъчната оценка;
- 2.29. за строителна техника, включително самоходни машини, когато проектът е свързан със земеделска дейност, включително животновъдни обекти и складове за съхранение на продукция;
- 2.30. извършени преди подаване на проектното предложение, с изключение на общите разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор.
- 3. За дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за BOMP и тяхното популяризиране, не са допустими разходи:
 - 3.1. за закупуване на техника или оборудване втора употреба;
 - 3.2. за застраховка на дълготрайни материални активи, които не са придобити със средства, отпуснати по настоящите Насоки или по мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;
 - 3.3. свързани с възнаграждения на персонала, които не са задължителни по силата на нормативен акт;
 - 3.4. за закупуване на земя и сгради;
 - 3.5. за данъци и данък добавена стойност (ДДС) с изключение на невъзстановим ДДС;
 - 3.6. за лихви, глоби и неустойки, такси по обслужване на заеми и разходи за съдебни разноски;
 - 3.7. за членски внос;
 - 3.8. свързани с договор за лизинг, като печалба за лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи, разходи за неустойки и такси и други разходи, свързани с договора за лизинг;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- 3.9. за трудови възнаграждения на повече от четирима служители в МИГ и надвишаващи 4 минимални работни заплати за страната на месец за позицията „изпълнителен директор“ и 3 за позицията „експерт“;
- 3.10. за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.);
- 3.11. платени в брой, с изключение на разходите за командировки, за гориво за лек автомобил, за разходи, свързани с публични отношения, за разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ, разходи за комуникация и външни услуги – телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, както и разходи за техническо обслужване на автомобил и годишни винетни такси, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии, както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година;
- 3.12. дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.;
- 3.13. за създаване на повече от една интернет страница за МИГ за периода на изпълнение на стратегията;
- 3.14. за закупуване на лек автомобил, извършени след 2026 г.;
- 3.15. за външни услуги и оценка на проекти, извършени от лица, участвали в комисия за избор на стратегии по СПРЗСР, в т. ч. когато такива лица са представители на или са експерти от юридически лица;
- 3.16. за възнаграждения и осигуровки за извършване на външни експертни услуги и оценка на проекти на служители в същата или в друга МИГ;
- 3.17. за възнаграждения и осигуровки за председател и секретар на Комисия за подбор на проектни предложения, когато същите са служители на МИГ;
- 3.18. за повече от 3 бр. проучвания и/или анализи за годишно;
- 3.19. разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.;
- 3.20. заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива.
4. За дейностите по сътрудничество и подготвителни дейности за него, не са допустими разходи за:
- 4.1. разходи, за които е получено финансиране от националния бюджет или бюджета на Европейския съюз, в т.ч. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- 4.2. разходи за обикновена подмяна;
- 4.3. закупуване на животни;
- 4.4. закупуване на едногодишни растения;
- 4.5. закупуване на земя и сгради;
- 4.6. принос в натура;
- 4.7. разходи, платени в брой (с изключение на разходите за командировки, пощенски и куриерски услуги, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии), както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година);
- 4.8. банкови такси;
- 4.9. заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива;
- 4.10. възнаграждения, свързани с координация на дейностите, надвишаващи 10 на сто от стойността на допустимите разходи за всяка МИГ, партньор по проекта;
- 4.11. разходи, платени преди подаване на заявление за планирани дейности за сътрудничество и след крайния срок за тяхното извършване;
- 4.12. разходи за закупуване на транспортни средства;
- 4.13. разходи за изграждане и ремонт на места за настаняване;
- 4.14. разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.;
- 4.15. разходи за пътни, дневни и квартирни, извършени в полза на партньор/и по дейностите за сътрудничество;
- 4.16. разходи за командировки, надвишаващи стойностите, определени в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);
- 4.17. дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.;
- 4.18. за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

Не са допустими за подкрепа разходи, които не отговарят на Специфичните условия за основателност на разходите, посочени в точка 7.3.2.2 Кратко описание на системата за контрол за елементи извън ИСАК (методи за контрол, кръстосани проверки, дълготрайност

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

на инвестициите и свързаните с тях последващи проверки и т.н.), раздел 7.3.2. Извън обхвата на ИСАК на СПРЗСР 2023 - 2027	
Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:	
Мярка 1.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“	
Цел и обхват: Мярката попада в Приоритет 1 и Специфични цел 1 на СВОМР. Цели на мярката: • Внедряване на иновации в земеделските стопанства, с акцент върху технологичното обновление и прехода към кръговата биоикономика. • Подобряване на продуктивността и резултатите от работата на земеделските стопанства. • Ориентиране към пазара и повишаване на конкурентоспособността на стопанствата. • Увеличаване на конкурентоспособността на местните икономики и насърчаване на възможности за създаване на местни бизнеси, включително чрез разнообразяване и подкрепа за алтернативни дейности в земеделието. Повишаване на заетостта, икономическия растеж и равенството между половете, като се акцентира на участието на жените в селското стопанство и в местния икономически растеж. Допустими кандидати: <u>Земеделски стопани</u>, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на следните условия: • да са физически лица или; • да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия; • да са регистрирани и да извършват дейността си на територията на МИГ Пордим-Плевен; • да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители от най – малко 12 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период; • да имат приход/доход от земеделска дейност и/или приход/доход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ и/или публична финансова помощ за извършваната от тях селскостопанска дейност; • да имат минимален стандартен производствен обем /СПО/ на земеделското стопанство над 3 000 евро; • да имат разработен бизнес план за дейностите в земеделското стопанство и доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; <u>Групи и организации на производители</u>, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия: • да са признати като група или организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители;	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- да имат приход от продажба на селскостопански продукти или преработени селскостопански продукти и/или получена публична финансова помощ за продажбата на посочените продукти;
- да имат разработен бизнес план за дейностите в групата/организацията на производители и доказващ подобряване на дейността ѝ чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности;

Кооперативни обединения на земеделски стопани създадени в съответствие със специализирано национално законодателство:

- да имат приход от продажба на селскостопански продукти или преработени селскостопански продукти и/или получена публична финансова помощ за посочените продукти;
- да имат разработен бизнес план за дейностите в обединението и доказващ подобряване на дейността му чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности;
- Земеделските стопани със земеделски стопанства, за които е приложимо трябва да отговарят на изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност.

ВАЖНО! Всички кандидати, трябва да са регистрирани и да извършват своята дейност на територията на МИГ Пордим-Плевен.

Допустими дейности:

- Инвестиции за модернизация и механизация/инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;
- Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;
- Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;
- Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;
- Инвестиции в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;
- Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства;
- Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства. Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници;
- Инвестиции, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността.

Не се предоставя подпомагане за дейности и инвестиции, които биха навредили на околната среда.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Инвестициите, включени в проектното предложение, трябва да са придружени от документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издадени по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ.

Материалните и нематериалните инвестиции включени в проектното предложение трябва да са в съответствие с параметрите и дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план.

Не е допустима подкрепата за основни земеделски инвестиции – закупуването на машини, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и такива, свързани с колективни инвестиции.

Инвестициите допустими за подпомагане в рамките на интервенцията трябва:

- Да са свързани с производството на селскостопански продукти включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти;

Допустимите за подпомагане дейности в рамките на интервенцията, могат да включват материални и нематериални инвестиции. Подкрепа се предоставя за материални и нематериални инвестиции в новосъздадени и съществуващи земеделските стопанства за покриване нуждите на същите, съобразени с техният капацитет.

Допустими разходи:

- Разходи за модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;
- Разходи за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;
- Разходи пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;
- Разходи за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;
- Разходи в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;
- Разходи в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства;
- Разходи за създаване и/или презасаждање на трайни насаждения и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;
- Разходи за дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (слънчева и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства;
- Разходи, насочени към надвишаване на изискванията за хуманно отношение към животните .

Общи разходи (до 12% от стойността на инвестицията) свързани с проектното предложение, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проектното предложение и правни услуги, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на проектното предложение, така и по време на неговото изпълнение.

Недопустими разходи

На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.“

Финансови параметри на проектите

Миниален размер на общите допустими разходи е **4 889,50 лева**.

Максимален размер на общите допустими разходи е **120 000 лева**.

Интензитет и размер на финансовата помощ /в %

Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер на 65% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия:

кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД.

В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен

собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на **350 275,00 лева**.

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 120 000,00 лева

Критерии за избор на проекти

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Проектът е за инвестиции в чувствителни сектори – 10 точки	10
2. Проектът включва преработка и/или производство на биологични продукти и/или е свързан с инвестиции за опазване на околната среда:	20

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

• Проектът включва преработка на биологични продукти – 10 т.; • Проектът е свързан с инвестиции за опазване на околната среда – 10 т.	
3. Проектът подкрепя развитието на по-малките земеделски стопанства: • Земеделското стопанство на кандидата е с размер от 3 000 до 15 000 СПО - 20 т. • Земеделското стопанство на кандидата е с размер от 15 000 до 25 000 СПО - 15 т. • Земеделското стопанство на кандидата е с размер от 25 000 до 75 000 СПО - 10 т. • Земеделското стопанство на кандидата е с размер над 75 000 СПО - 0 т.	20
4. Проектът е представен от потенциални бенефициенти на възраст до 40 години или жена (точките не се натрупват, максимален брой 10 т.)	10
5. Проектът осигурява допълнителна заетост/ново работно място – 10 точки • за период от 6 -12 месеца – 5 т. • за период над 12 месеца– 10 т.	10
6. Проектът е свързан с инвестиции за въвеждане на модерни технологии, прецизно и интелигентно земеделие, цифрово икономическо развитие, дигитализация и роботизация, иновации в земеделското производство или устойчива енергия – 20 точки	20
7. Проектът води до въвеждане на нов за стопанството/предприятието на бенефициента продукт/техника/технология - 10 точки .	10
ОБЩО Минимален праг за одобрение – 20 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът осигурява устойчива заетост (вкл. жени) 2. Проектът включва производство на биологични продукти и/или е свързан с инвестиции за опазване на околната среда	100

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

3. Проектът е за инвестиции в чувствителни сектори	
Мярка 1.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“	
Цел и обхват Мярката попада в Приоритет 1 и Специфични цели 1 на СВОМР. <i>Цели на мярката:</i> • Ускоряване на модернизацията, иновациите и технологичното обновление в сектора на земеделската преработка; • Подобряване на производството и обработката на селскостопанските продукти; • Усъвършенстване на насочеността към пазара и повишаване на конкурентоспособността на селскостопанските стопанства; • Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и създаване на местни предприятия, включително чрез разнообразяване и подкрепа за алтернативни икономически дейности. Засилване на заетостта, икономическия растеж и равенството между половете, с акцент върху участието на жените в селското стопанство, социалното приобщаване и развитието на селските райони.	
Допустими кандидати: Кандидатите преработватели на селскостопански продукти, допустими за подпомагане трябва да отговарят и на следните условия: • да са физически или юридически лица регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или други създадени в съответствие със специализирано национално законодателство. • да са микро, малки, средни или големи* предприятия, дефинирани съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. (*Предприятия, които надвишават критериите посочени в чл. 3, ал. 1 от Закон за малки и средни предприятия); • за микро и малки предприятия - да осъществяват дейност по преработка на селскостопански продукти съгласно Закона за храните* /*ако закона е приложим за съответната дейност/ от най – малко 24 месеца без прекъсване преди подаване на проектното предложение; • с за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; Кандидати пазари на производители • да са юридически лица регистрирани по Търговския закон; • да имат разработен бизнес план за дейностите по проектното предложение, които трябва да съответстват на дейността на пазара на производители съгласно Закона за стоковите борси и тържищата;	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Кандидатите групи/организации на производители допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

- да са признати от министъра на земеделието;
- да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти произведени от членовете на групата/организацията на производители.

Кандидатите земеделски стопани допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

- да са физически лица регистрирани по Търговския закон или;
- да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите;
- за земеделски стопанства, съответстващи на определението за „малко земеделско стопанство“ - да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители от най – малко 12 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период;
- да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности;
- преобладаващата част /най – малко 51%/ от предвидените за преработка селскостопански продукти трябва да са произведени в земеделското стопанство на кандидата;

ВАЖНО! Всички кандидати, трябва да са регистрирани и да извършват своята дейност на територията на МИГ Пордим-Плевен.

Допустими дейности:

Подкрепата от ЕЗФРСР се предоставя за територията на селския район на МИГ „Пордим-Плевен“, когато проектите допринасят за развитието на територията й.

- дейности за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук в следните сектори: мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; месо и месни продукти; плодове и зеленчуци, включително гъби; пчелен мед; зърнени, мелничарски и нишестени продукти; растителни и животински масла и мазнини; технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; готови храни за селскостопански животни; гроздова мъст, вино и оцет;
- Инвестиции в процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка;
- Инвестиции свързани с изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга;
- Инвестиции в инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга;
- Инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Инвестиции в специализирани транспортни средства за превоз на суровини и/или готова продукция, включително хладилни транспортни средства;
- Инвестиции свързани с внедряването на системи за управление на качеството;
- Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление; Инсталациите за производство на енергия от ВЕИ не трябва да надвишава мощност от 1 мегават и трябва да са в съответствие с условията за устойчивост в Закона за енергията от възобновяеми източници;
- Инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения.
- Инвестиции в софтуер, свързан с преработвателната дейност на кандидата, включително чрез финансов лизинг;
- Строителство/реконструкция/ремонт на сгради и друга недвижима собственост, използвани за BG 1076 BG опазване на компонентите на околната среда, като например - пречиствателни съоръжения и съоръжения за третиране на отпадъци;
- Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване или оползотворяване на различни отпадъчни суровини от селскостопански продукти получени в резултат на извършваната преработка;
- Модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга;
- Изграждане на инсталации за производство на енергия за собствено потребление от ВЕИ (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса);

Допустими разходи:

Разходи за материални инвестиции:

- Разходи за изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга;
- Разходи за закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга в т.ч. за преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване, сушене и съхраняване, за производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси, за опазване на околната среда, за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса, за подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;
- Разходи за закупуване на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините и/или на готовата продукция използвани и произвеждани от предприятието;
- Разходи за изграждане и/или модернизиране на лаборатории за нуждите на предприятието;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Разходи за инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Общността;
- Разходи за закупуване на земя, необходима за изграждане/модернизиране на сгради, помещения и други недвижими активи предназначени за производствена дейност /до 10 % от общия размер на допустимите инвестиционни разходи/.
- **Разходи за нематериални инвестиции:**
- Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта. Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите инвестиции по проекта;
- Разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта”;
- Закупуване на софтуер;
- Разходите свързани за достигане съответствие с международни признати стандарти, само в случаите, в които същите част от общ проект на кандидата;

Разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията.

Общи разходи, свързани с проектното предложение.

Недопустими разходи

На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.“

Финансови параметри на проектите

Минимален размер на общите допустими разходи е **4 889,50 лева**.

Максимален размер на общите допустими разходи е **150 000 лева**.

Интензитет и размер на финансовата помощ в %

Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер на 65% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на **150 000,00 лева**.

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 150 000,00 лева

Критерии за избор на проекти:

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Проектът е свързан с внедряване на иновации	10
2. Проектът е представен от потенциални бенефициенти на възраст до 40 години или жена (точките не се натрупват, максимален брой 10 т.)	10
3. Проектът включва преработка и производство на биологични продукти и е свързан с инвестиции за опазване на околната среда: - Проектът включва преработка на биологични продукти – 10 т.; - Проектът е свързан с инвестиции за опазване на околната среда – 10 т.	20
4. Проектът насърчава кооперирането и интеграцията между земеделските производители и предприятия от хранително – преработвателната промишленост като предвижда производство на крайни продукти от местни суровини	20
5. Проектът предвижда производство на крайни продукти, които ще се реализират на територията на МИГ	15
6. Проектът води до въвеждане на нови за стопанството/предприятието на бенефициента продукт/техника/технология	10
7. Проектът осигурява устойчива заетост в селските райони (вкл. жени) За всяко работно място – 5 т., максимум 15 т.	15

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

ОБЩО Минимален праг за одобрение – 20 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът осигурява устойчива заетост (вкл. жени) 2. Проектът включва преработка на биологични продукти и/или е свързан с инвестиции за опазване на околната среда 3. Проектът насърчава кооперирането и интеграцията между земеделските производители и предприятия от хранително – преработвателната промишленост като предвижда производство на крайни продукти от местни от територията на МИГ и/или собствени суровини	100
<i>Мярка 1.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности“</i>	
Цел и обхват Мярката попада в Приоритет 1 и Специфична цел 2 на СВОМР Цел на мярката: Подкрепа за нови и развитие на съществуващи неземеделски дейности в територията на МИГ Пордим-Плевен	
Допустими кандидати: Подпомагане в рамките на интервенцията получават земеделски стопани, микропредприятия и физически лица. В обхвата на интервенцията физическите лица са допустими за подпомагане само за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към развитие на занаяти. Земеделските стопани, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия: • да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители от най – малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност; • да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; • да имат седалище и да извършват дейността си на територията на МИГ Пордим-Плевен; • да съответстват на определението за „малко“ или „средно“ земеделско стопанство; • Да имат разработен бизнес план; Микропредприятията, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия: • да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; • да имат седалище и да извършват дейността си на територията на МИГ Пордим-Плевен; • Да имат разработен бизнес план; Физическите лица, допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия: • да бъдат регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на Закона за регистър БУЛСТАТ;	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на ЗМСП; да имат постоянен адрес на територията на МИГ Пордим-Плевен.

- Да имат разработен бизнес план;

Допустими дейности:

- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Осигуряване на възможност за развитите на различни бизнес модели и икономически дейности;
- Развитие на занаяти и други неземеделски дейности.
- Дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“):
 - Дейности, свързани с изготвянето на стратегии за създаване на интелигентни селища;
 - Дейности, свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители (временно или постоянно пребиваващи на територията) – създаването на икономическа зона, ИТ академия, нови селскостопански методи и технологии, устойчива селска мобилност, споделени пространства;

Важно! Инвестицията следва да се осъществява на територията на МИГ;

Допустими разходи:

Финансова помощ за материални и нематериални инвестиции, за създаване и развитие на неземеделски дейности в селските райони, включващи:

- а) Изграждане, придобиване или подобренията на недвижимо имущество;
- б) Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите;
- в) Общи разходи, свързани с разходите за буква „а“ и „б“, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост;
- г) Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Разходите по т. „с“ не могат да надхвърлят 12 % от сумата на разходите по т. „а“, „б“ и „г“.

Финансови параметри на проектите

Минимален размер на общите допустими разходи е **4 889,50 лева**.

Максимален размер на общите допустими разходи е **150 000 лева**.

Интензитет и размер на финансовата помощ в %

Интензитет на подпомагане

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер на 65% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР:

- към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години;

- да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия:

кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на

кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД.

В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен

собственик на капитала на дружеството-кандидат;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост;

- да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.

Максималното подпомагане може да бъде увеличено до 85 % за инвестиции на малки стопанства (икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем – до 8 000 евро включително);

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на **1 200 000,00 лева**.

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 150 000,00 лева

Критерии за избор на проекти

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Проектът е свързан със следните инвестиции/услуги • <i>Инвестиции в спортни съоръжения – 5т.</i> • <i>Инвестиции в предоставяне на услуги за населението – 10т.</i> • <i>Инвестиции в производствена дейност в микропредприятие – 15т.;</i>	15
2. Проектът е представен от потенциални бенефициенти на възраст до 40 години или жена (точките не се натрупват, максимален брой 10 т.)"	10
3. Проектът осигурява заетост, вкл. на жени – макс. 15 т. • <i>За всяко ново работно място – 5 т; максимум - 15 т.</i>	15
4. Проекти за развитие на селски, еко, културен туризъм и всички други алтернативни форми на туризъм	15

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

5. Проектът предвижда мерки, директно свързани с опазването на околната среда (<i>използване на отпадъците, компостиране, пречистващи съоръжения и др.</i>)	5
6. Проектът предвижда инвестиции за развитие на производства или услуги, които ще се реализират и рекламират териториалната идентичност	10
7. Проектното предложение включва дейности, подкрепящи на създаването и развитието на интелигентни селища на територията на МИГ	10
8. Проектът включва производство на местни продукти/услуги от територията на МИГ	10
9. Проектът включва производството на продукти/услуги, иновативни за територията на МИГ	10
ОБЩО Минимален праг за одобрение – 30 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът осигурява устойчива заетост (вкл. жени) 2. Проектът предвижда дейности, директно свързани с опазването на околната среда (<i>използване на отпадъците, компостиране, пречистващи съоръжения и др.</i>) 3. Проектът е свързан със следните инвестиции/услуги • Инвестиции в спортни съоръжения – 15 т. • Инвестиции в производствена дейност в микропредприятие – 20 т. Инвестиции в предоставяне на услуги за населението или упражняване на занаят – 25 т.	100
Мярка 1.4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура“	
Цел и обхват Мярката попада в Приоритет 2 и Специфична цел 3 и 4 на СВОМР Цели на мярката: • Изграждане и подобряване на инфраструктурата на територията на МИГ; осигуряване на подкрепа за инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура, които да подобрят на условията на живот на територията на МИГ Пордим-Плевен; Модернизиране на основните услуги за населението и улесняване на достъпа му до култура, развлечение и спорт, услуги за децата и уязвимите групи, информационни и комуникационни услуги.	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Допустими кандидати

Община Пордим и Плевен

Кандидатите представят анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи;

Допустими дейности

- Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони;
- Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди;
- Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура.
- Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот.
- Допустими са общи разходи свързани с проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта, така и по време на неговото изпълнение.
- Дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“):
 - Дейности, свързани с подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели – интелигентни еко селища, социални селища, ИТ селища и др., ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност;
 - Дейности, свързани с дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаност с цел устойчиво развитие на съответния район;
 - Дейности, свързани с подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители;

Допустимите дейности трябва да отговарят на следните изисквания:

- Да се изпълняват на територията на МИГ Пордим-Плевен;
- Да отговарят на дефиницията за дребна по мащаби инфраструктура¹;

¹ Дребна по размер инфраструктура е инвестиция, която се осъществява чрез дейности, подпомагани по интервенцията, при която максималната стойност на допустимите разходи за един обект не надвишава по размер левовата равностойност на 3 млн. евро.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Да се изпълняват в съответствие с плана за интегрирано развитие на община Пордим и община Плевен и със стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Пордим-Плевен и да са съгласувани и с нея;
- Да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда съгласно разпоредбите на ЗООС;
- Да отговарят на изискванията на заповедите за определянето на местата по Натура 2000 и плановите за тяхното управление, а когато няма издадени заповеди дейността да е съгласувана с МОСВ, ЗЗТ, ЗБР и съответните им подзаконовни нормативни актове за тяхното прилагане;
- Да се изпълняват съгласно препоръките от извършените оценки, както и условията и мерките в съответния административен акт на компетентния орган съгласно ЗООС, ЗЗТ и ЗБР и ВГ 1116 ВГ съответните им подзаконовни нормативни актове за тяхното прилагане (когато е приложимо);
- Дейностите свързани със строително-монтажни работи, следва да бъдат в съответствие с приложимото национално законодателство в сферата на устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството в Република България;
- Ако дейностите се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал 1 от ЗОЗЗ да се представи проект за рекултивация на нарушени терени или залесяване на териториите с подходящи растителни видове, когато националното законодателство изисква да се приложат тези мерки;

Не се подпомагат определени дейности, попадащи в обхвата на ОПРР. Дейности за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински улици, тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях са допустими, ако са изградени или реконструирани ВиК системите или не се предвижда да се изграждат или реконструират ВиК системи за период от седем години от датата на кандидатстване.

Не е допустимо включването на разходи за инфраструктура, свързани с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища.

В рамките на дейност „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“ кандидатите имат възможност да извършват допустимите инвестиции и в общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.

Допустими разходи

Разходите се свеждат до:

- а) Изграждането, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;
- б) Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;
- в) Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;
- г) Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

Разходите по т. „в“ не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „а“, „б“ и

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

„Г“.

Оперативните разходи, свързани с предоставянето на услугите са недопустими за подпомагане по подмярката.

Разходи различни от посочените в т. „б“, свързани с договора за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка са недопустими за подпомагане по подмярката.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва:

- до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и;

- разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Финансови параметри на проектите

Минимален размер на общите допустими разходи – **4 889,50 лева.**

Максимален размер на общите допустими разходи - 390 000 лева.

Интензитет и размер на финансовата помощ в %

Интензитет на подпомагане:

Общият размер на финансовата помощ е на 100% от допустимите разходи.

Размер на финансовата помощ:

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на **2 100 275,00 лева.**

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 390 000 лева.

Критерии за избор на проекти

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Проект, въвеждащ иновативни технологии или инвестиции с екологичен ефект	5
2. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие: - До 500 жители - 10 т. - От 501 до 1000 жители - 20 т.; - Над 1001 жители - 30 т.	30

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

3. Дейностите по проекта са насочени към развитие/предоставяне на услуги на уязвими/маргинализирани групи от населението	5
4. Проекти, създаващи работни места при изпълнение на допустимите дейности: 1 работно място – 10 т.; 2 работни места - 20 т.; 3 и повече работни места – 30 т.	30
5. Проектът е свързан с подкрепа на дейности за социално включване	10
6. Проектното предложение включва дейности, подкрепящи на създаването и развитието на интелигентни селища на територията на МИГ	10
7. Проектът е за реконструкция и/или рехабилитация на улица/и без настилка или лоша настилка, и/или за ремонт на тротоари и/или на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение.	10
ОБЩО Минимален праг за одобрение – 20 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът е свързан с подкрепа на дейности за социално включване 2. Проектът въвежда иновативни технологии или инвестиции с екологичен ефект 3. Проектът включва дейности, подкрепящи на създаването и развитието на интелигентни селища на територията на МИГ	100
Мярка 1.5 „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“	
Цел и обхват Мярката попада в Приоритет 2 и Специфична цел 4 на СВОМР Основните цели на интервенцията, отново ще са насочени към запазването на духовния и културния живот на населението чрез възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, което до голяма степен ще допринесе за запазването на културната идентичност и традиции в селските райони и повишаване на качеството на живот на хората, живеещи в тях.	
Допустими кандидати	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Признати за юридически лица по силата на чл. 10 от Закона за вероизповеданията;
- Регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от Закона за вероизповеданията
- Кандидатите представят анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи

Допустими дейности

Инвестициите, допустими за подпомагане в рамките на мярката, трябва да са свързани с възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка (вертикалната планировка е прилежащият терен към сградата, а с дейността свързана с вертикалната планировка, се осигурява правилното водоотвеждане, терасиране, изграждане на подходи към сгради, стъпала и подпорни зидове, както и огради, ако е необходимо) и подобряване на прилежащите пространства, в т.ч. закупуване и доставка на оборудване.

Дейностите трябва да се изпълняват на територията на действие на МИГ „Пордим-Плевен“.

Дейностите трябва да кореспондират с идентифицираните в социално-икономическия анализ към Стратегията за ВОМР потребности и да се изпълняват в съответствие с Плана за интегрирано развитие на Община Пордим и/или на Община Плевен за периода 2021 - 2027 г. година. Дейностите, включени в проектите, следва да са съгласувани със Стратегията за ВОМР, за което се представя декларация от председателя на колективния управителен орган на МИГ „Пордим-Плевен“, че съответстват на стратегията. Предвидените дейности следва да нямат отрицателно въздействие върху околната среда по смисъла на ЗООС; да отговарят на изискванията на Заповедите за определянето на местата по Натура 2000 и плановите за тяхното управление, а когато няма издадени заповеди за определяне на местата по Натура 2000 дейността се съгласува с МОСВ, ЗЗТ, ЗБР и съответните им подзаконовни нормативни актове за тяхното прилагане. Дейностите трябва да се изпълняват съгласно с препоръките от извършените оценки, както и условията и мерките в съответния административен акт на компетентния орган съгласно ЗООС, ЗЗТ и ЗБР и съответните им подзаконовни нормативни актове за тяхното прилагане (когато е приложимо). Когато дейностите се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗОЗЗ трябва да се представи проект за рекултивация на нарушени терени или залесяване на териториите с подходящи растителни видове, когато националното законодателство изисква да се приложат тези мерки. Проектите са придружени с анализ на икономическите и социалните ползи - анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта, и в анализа следва да е доказано, че инвестициите ще доведат до социално-икономическо развитие на района на МИГ „Пордим-Плевен“, и да съдържа аргументация за устойчивостта на инвестицията.

Не са допустими за подпомагане по мярката дейности, свързани с опазването, популяризирането и развитието на културното наследство на обекти от национално и световно значение, дейности в населени места с развит масов туризъм и курортни комплекси, посочени в националното законодателство за прилагане на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Недопустими разходи – в съответствие с чл. 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година, не са допустими за подпомагане инвестиции и категории разходи, които включват:

1. Закупуване или наем на земя и сгради;
2. Разходи свързани със строителството/ново изграждане на сгради;
3. Инвестиции, за които се установи, че ще имат отрицателно въздействие върху околната среда;
4. Инвестиции, за които е установено двойно финансиране;
5. Разходи по които дейностите включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на проектното предложение за подпомагане, независимо дали всички свързани плащания са извършени (с изключение на разходи свързани с подготовката на проектното предложение извършени преди подаването му).

Допустими разходи

1. възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост, дейности по вертикалната планировка съгласно допустимите за подпомагане дейности, които са:

- а) разходи, свързани с прякото изпълнение на строително-монтажните работи;
- б) непредвидени разходи в размер до 5% от стойността на одобрените разходи по буква „а“.

2. закупуване на оборудване и обзавеждане до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности;

3. придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки, до пазарната им стойност;

4. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени, както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1, буква „а“, 2 и 3. Разходите по т. 3 са допустими само в случай, че се кандидатства за разходи по т. 1, буква „а“ и са необходими за постигане на целите на мярката и на Стратегията за ВОМР. Разходите по т. 4 са допустими, ако са извършени не по-рано от 01.01.2023 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по т. 4, са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за междинно или окончателно плащане за същия актив.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Финансови параметри на проектите

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е **4 889,50 лева**.

Макимумът на общите допустими разходи по тази мярка е **125 000 лева**.

Интензитет и размер на финансовата помощ в %

Общият размер на финансовата помощ е на 100% от допустимите разходи, които след извършване на инвестицията не генерират нетни приходи.

Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“. Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ, определен въз основа на анализ „разходи-ползи“, се осигурява от кандидата, като участието му може да бъде само в парична форма.

Размер на финансовата помощ

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на 250 000 лева.

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава **125 000 лева**.

Критерии за избор на проекти

ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни средища за развитие на културната духовност, обекти за развитие на традициите и културно-исторически обекти: - до 500 жители – 10 точки; - от 501 до 1000 жители – 20 точки; - над 1001 жители – 30 точки;	30
2. Проектът въвежда решения, допринасящи за подхода „Интелигентни селища“ (подход за интегрирано териториално развитие, който се прилага от общности в селските райони, на основата на концепция (опростен вариант на стратегия или стратегия) за неговото приложение и/или като отделни, самостоятелни иновативни социални, технологични и/или цифрови решения, съответстващи на принципите на тази концепция като инструмент/и за териториално развитие на селските райони за подобряване на техните икономически, социални и/или екологични условия);	30
3. Проектът е с културна и обществена значимост на обекта: - Проектът е за паметник на културата с местно значение – 5 т.; - Проектът е с широка обществена значимост и съгласуван с местната общност – 5 т.	10

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

4. Проектът предвижда включване на техники и програми за интерпретация и анимация за хората с увреждания	10
5. Проектът включва инвестиции с екологичен ефект	10
6. Проектът осигурява недопускане на дискриминация и е насочен към приобщаване на уязвими общности (в т.ч. роми), при които е налице концентрация на проблеми, създаващи риск от бедност, социално изключване и маргинализация: • Подкрепя се една група – 5 т.; • Подкрепя се повече от една група - 10 т.;	10
ОБЩО Минимален праг за одобрение – 20 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът осигурява недопускане на дискриминация и е насочен към социално включване на уязвими общности (в т.ч. роми), при които е налице концентрация на проблеми, създаващи риск от бедност, социално изключване и маргинализация: • Подкрепя се една група – 5 т.; • Подкрепя се повече от една група – 10 т.; 2. Брой население, което ще се възползва от подобрените основни средища за развитие на културната духовност, обекти за развитие на традициите и културно-исторически обекти: • до 500 жители – 10 точки; • от 501 до 1000 жители – 20 точки; • над 1001 жители – 30 точки; 3. Проектът въвежда решения, допринасящи за подхода „Интелигентни селища“.	100
Мярка 1.6 „Създаване на местна идентичност“	
Цел и обхват Мярката попада в Приоритет 2 и Специфична цел 5 на СВОМР Цел на мярката: • Развитие на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и междусекторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес;	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Развитие на териториална идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер;

Изграждане на местна идентичност.

Допустими кандидати

1. Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища;
2. СНЦ „МИГ Пордим-Плевен“;
3. Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественнополезна дейност. Получателите трябва да имат седалище и адрес на управление на територията на МИГ Пордим-Плевен.

МИГ е допустим получател на финансова помощ, ако: 1. проектът, за който кандидатства за финансиране, е в обществена полза, 2. никой от членовете на колективния управителен орган, както и свързано с него лице по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон, не е изпълнител или подизпълнител на дейностите на проекта, и 3. не е постъпило друго предложение за финансиране по мярката по провежданата процедура.

Кандидатите представят анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи

Допустими дейности

- **Основните дейности** по мярката трябва да бъдат свързани с организирането и провеждането на събития (празник, честване, фестивал и др.), представящи културното и природно наследство и да бъдат с акцент върху нематериалното наследство – изпълнение на народни песни и танци, пресъздаване на обичаи, представяне на традиционни земеделски или производствени практики и др.

Спомагателните дейности по проекта трябва да бъдат обвързани с основните дейности по проекта и да представят паметта и / или материалното културно и природно наследство на територията – експозиция на движими паметници на културата, разпространение на информационни и / или рекламни материали.

Допустими разходи

- Разходи за провеждане на основните дейности на събитието – транспорт и храна на участниците, наем на озвучителна техника, материали и изграждане на временни постройки за нуждите на събитието (сцена, павилиони), наем на временни постройки за нуждите на събитието и др.
- Разходи за път на публика от целевата територия до мястото на събитието и обратно – пенсионери, хора с увреждания, ученици, лица в риск от бедност и социално изключване.
- Разходи за публикации и реклама в печатни и електронни издания, радио и телевизионна реклама и др. във връзка с предстоящото провеждане на събитието.

Разходи за публичност на проекта.

Финансови параметри на проектите

Минимален размер на общите допустими разходи – **4 889,50 лева.**

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Максимумът на общите допустими разходи по тази мярка е 30 000 лева .	
Интензитет и размер на финансовата помощ в % Общият размер на финансовата помощ е на 100% от допустимите разходи. Размер на финансовата помощ Финансовата помощ по тази мярка е в размер на 150 000 лева. Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 30 000 лева.	
Критерии за избор на проекти	
ТЕХНИЧЕСКА ОЦЕНКА И КЛАСИРАНЕ	ТОЧКИ
1. Проектът ще се изпълнява извън общинския център	25
2. Проектът обхваща заинтересовани страни в района: • На едно населено място – 5 т.; • На част от територията на МИГ - 10 т.; • На територията на МИГ – 25 т.	25
3. Проектът предвижда публика от уязвими групи – пенсионери, хора с увреждания, ученици, лица в риск от бедност и социално изключване – 50 т.: • Поне 50 души, но не повече от 100 – 10 т.; • Поне 100 души, но не повече от 150 – 20 т.; • Поне 150 души – 50 т.	50
ОБЩО Минимален праг за одобрение – 50 т. При проектни предложения, получили равен брой точки, се прилагат приоритетни критерии за оценка, както следва: 1. Проектът предвижда публика от уязвими групи над 150 души; 2. Проектът обхващата заинтересовани страни от цялата територия на МИГ;	100
Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	
Допустими дейности: • Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални и нематериални инвестиции; • Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност;	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Реализиране на промоционални и маркетингови кампании;
- Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта и т. н.;
- Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите;
- Дейностите по координация на изпълнението на проекта (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за нощувки и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация и др.).

Дейностите за сътрудничество трябва да отговарят на следните условия за допустимост:

1. да са свързани и да водят до развитието на територията на МИГ „Подрим – Плевен“;
2. да съответстват на и да допринасят за постигане целите и приоритетите на стратегията МИГ Подрим-Плевен за ВОМР и СПРЗСР;
3. да се изпълняват съгласно сключено споразумение между най-малко двама партньори - МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС;
4. в партньорството за дейностите по сътрудничество могат да участват и други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос.

Интензитет и размер на финансовата помощ в %

Интензитет на подпомагане - Общият размер на финансовата помощ е на 100% от допустимите разходи.

Размер на финансовата помощ

Финансовата помощ по тази мярка е в размер на 200 000,00 лева.

Финансовата помощ за един проект не може да надвишава 200 000,00 лева.

Допустими разходи:

- разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции;
- строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България;
- други материални и нематериални активи;
- изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища;
- възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи;
- възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на служители на МИГ;
- промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга;
- организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и партньорски срещи;
- информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции;
- публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);
- преводи (писмени и симултанти);
- пощенски и куриерски услуги;
- такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта.

Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“

Допустими дейности:

Дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране се финансират изцяло от ЕЗФРСР.

- Допустими за подкрепа са дейности за управление, мониторинг и оценка на стратегиите съгласно чл. 34, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и дейности, свързани с популяризирането на стратегиите за Водено от общностите местно развитие.
- Допустими за извършване са дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегии за ВОМР, одобрени от УО на СПРСР, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни.

Допустими за извършване са дейности по популяризиране на стратегии за ВОМР, одобрени от УО на СПРСР.

Допустими разходи:

- разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт;
- разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване);
- непреки разходи:
 - а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски);
 - б) разходи за наем на офис;
 - в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода ВОМР);
 - г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали;
 - д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, които нямат закупен лек автомобил;
 - е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

ж) други непредвидени оперативни разходи.

- разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);
- разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер;
- разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.;
- разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие;
- разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ);
- разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ;
- финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи;
- разходи за мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР.

Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР:

- разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания);
- разходи за популяризиране, информиране и публичност:
 - а) за създаване и поддръжка на интернет страница;
 - б) за създаване и реализиране на публикации в печатни и електронни медии и излъчвания в радио- и телевизионни медии на покани за организирани събития и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ;
 - в) отпечатване на брошури, материали за обучение и други печатни материали, изработване на рекламни материали и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ;
 - г) преводи;
 - д) изработка и монтаж на табели и билбордове за популяризиране на МИГ;
 - е) свързани с изготвяне на материали, подпомагащи потенциалните получатели на финансова помощ при разработването на дейности и подготовката на заявления;
 - ж) други разходи за популяризиране, информиране и публичност;
- разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други, свързани с популяризиране на стратегията за ВОМР и прилагане на подхода.

Финансови параметри:

Размерът на средствата по мярката е в размер на 25% от общия бюджет на СВОМР по СПРЗСР – **1 466 850,00 лв.**

От които

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Разходите за популяризиране на стратегията са в размер на 293 370,00 лв. (20% от общия размер на разходите по мярката);

Разходите за управление на стратегията са 1 173 480,00 лв. (80% от общия размер на разходите по мярката);

Интензитет и размер на финансовата помощ в %:

Общият размер на финансовата помощ е до 100% от допустимите разходи.

6. Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:

Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
Мярка 1.1	„Инвестиции в земеделските стопанства“	350 275,00	5,97
Мярка 1.2	„Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“	150 000,00	2,56
Мярка 1.3	„Инвестиции за неселскостопански дейности“	1 200 000,00	20,45
Мярка 1.4	„Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура“	2 100 275,00	35,79
Мярка 1.5	„Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“	250 000,00	4,26
	Мерки, които не са част от СПРЗСР 2023 – 2027 г., но са включени в Регламент (ЕС) № 2021/2115 (финансирани от ЕЗФРСР)		
Мярка 1.6	„Създаване на местна идентичност“.	150 000,00	2,56
Мярка 1.7	Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	200 000,00	3,41
Мярка 1.8	Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“ (До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР“)	1 466 850,00	25,00
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5 867 400,00	100%

Обосновка за предвидения финансов ресурс по всяка мярка от стратегията:

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Настоящата обосновка е изготвена на база анализа на социално-икономическия анализ на територията на МИГ „Пордим-Плевен“, потребностите на местната общност, резултатите от процеса на консултиране със заинтересованите страни, както и потенциала за развитие на ключовите сектори. Разпределението на финансовия ресурс по мерки е насочено към постигане на стратегическите цели на СВОМР и гарантиране на максимален ефект спрямо приоритетите на местното развитие.

Мярка 1.1: Инвестиции в земеделските стопанства

Бюджет: 350 275 лв. (5,97%)

Обосновка:

Територията на МИГ Пордим – Плевен е силно земеделска, с над 80% използвана земеделска площ, което я прави подходяща за инвестиции в аграрния сектор. Въпреки това, земеделските стопанства в селските райони на МИГ са предимно малки и средни по размер, с ограничен достъп до капитал и модерни технологии. Бюджетът по тази мярка е определен на умерено ниво, за да подкрепи именно такива стопанства чрез модернизация на техниката, устойчиво земеделие и иновации. Ограниченият процент спрямо общия бюджет се дължи на необходимостта да се избегне фокусиране само върху традиционното производство и да се стимулират и други сектори с по-висока добавена стойност.

Мярка 1.2: Инвестиции за преработка на селскостопански продукти

Бюджет: 150 000,00 лв. (2,56%)

Обосновка:

Въпреки че регионът е земеделски, степента на преработка на продукцията е ниска, което намалява икономическата стойност за местните производители. Настоящата мярка цели да насърчи малък брой пилотни проекти за преработка, включително на плодове, зеленчуци, мляко и месо, които да добавят стойност към първичната продукция. По-ниският процент на финансиране е резултат от това, че на територията няма развит преработвателен сектор и интересът по тази мярка е по-ограничен, но съществува потенциал за развитие, особено чрез кратки вериги на доставка и местни пазари.

Мярка 1.3: Инвестиции в неземеделски дейности

Бюджет: 1 200 000,00 лв. (20,45%)

Обосновка:

Стратегически фокус на СВОМР е да се диверсифицира местната икономика чрез подкрепа за услуги, занаятчийство, туризъм и зелени бизнеси. В икономическия анализ е подчертано, че частта от МИГ в община Плевен има потенциал за развитие на малки предприятия в сферата на услугите и производствата с местен характер, включително чрез използване на ВЕИ и дигитализация. Затова делът на тази мярка е значителен – тя е ключова за създаване на работни места и за намаляване на икономическата зависимост от земеделието.

Мярка 1.4: Инвестиции в основни услуги и малка по мащаб инфраструктура

Бюджет: 2 100 275,00 лв. (35,79%)

Обосновка:

Анализите показват недобро състояние на пътната, социалната и комунална инфраструктура в населените места на МИГ, особено в по-малките села. Тази мярка цели подобряване на качеството на живот, достъпа до социални и културни услуги, включително чрез обновяване на читалища, сгради с обществено значение, улично осветление и пътища. Най-големият бюджет е логичен, тъй като инфраструктурните нужди са най-често заявявани от местната общност по време на анкетите и консултациите, а въздействието им е пряко върху всички социални групи.

Мярка 1.5: Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони

Бюджет: 250 000,00 лв. (4,26%)

Обосновка:

В територията на МИГ съществува активна мрежа от читалища, културни клубове и местни събития, които играят ключова роля в социалното сближаване и съхраняването на нематериалното културно наследство. Същевременно се отчита нуждата от тяхната модернизация и дигитализация, както и от привличане на млади хора към културната дейност. Бюджетът е балансиран – достатъчно висок, за да осигури реализация на местни инициативи, но и в съответствие с факта, че мярката не генерира икономическа стойност, а е със социална и културна насоченост.

Мярка 1.6: Подкрепа за съхраняване на местната идентичност и културно наследство

Бюджет: 150 000,00 лв. (2,56%)

Обосновка:

Съхраняването и популяризирането на местната идентичност – чрез брандове, туристически маршрути, продукти с традиционен характер – е от съществено значение за укрепване на връзката на хората с територията и за позициониране на района на картата на културния и селски туризъм. Анализите подчертават наличието на потенциал за развитие на уникални местни продукти и културни дестинации. Макар бюджетът да е ограничен, той е напълно адекватен за финансиране на малки, но силно въздействащи проекти с комуникационна и маркетингова стойност.

Мярка 1.7: Сътрудничество и подготвителни дейности

Бюджет: 200 000,00 лв. (3,41%)

Обосновка:

Мярката цели стимулиране на партньорства с други МИГ, институции и организации на национално и международно ниво. Предвижда се съвместна реализация на иновативни и тематични проекти, обмен на добри практики и разширяване на мрежата за развитие на територията. Бюджетът е определен спрямо предварителен интерес за участие в поне няколко съвместни инициативи, като същевременно е в рамките на добрите практики и предходни стратегии. Мярката ще допринесе за интегрирането на територията в по-широки стратегически контексти.

Мярка 1.8: Управление, мониторинг, популяризиране и обучение

Бюджет: 1 466 850,00 лв. (25,00%)

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Обосновка:

Максимално допустимият дял по регламент (25%) е предвиден за обезпечаване на капацитета на МИГ, включително за ефективно изпълнение, координация, мониторинг, външни и вътрешни оценки, публичност и комуникация. Територията на МИГ включва 27 населени места, което изисква сериозен административен ресурс, особено в контекста на прилагане на стратегия с многофондово финансиране и широк тематичен обхват. Предвидени са дейности и за повишаване на капацитета на екипа, както и за информационни кампании сред населението.

Разпределението на финансовия ресурс по мерки в рамките на Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) на МИГ „Пордим-Плевен“ е прецизно съобразено както с приоритетите и специфичните нужди на територията, така и с индикаторите за изпълнение, резултат и въздействие, заложи в рамката за мониторинг и оценка на стратегията. Изборът на относителна тежест на всяка мярка е базиран на реални социално-икономически данни, идентифицирани местни потребности и очаквания капацитет за изпълнение от страна на потенциалните бенефициенти.

Финансовият план е конструиран така, че да осигури ефективно и балансирано прилагане на интервенциите, като всяка от мерките е насочена към изпълнение на конкретни индикатори, определени в стратегическата рамка на СВОМР. Така се гарантира не само постигането на очакваните качествени ефекти, но и тяхната измеримост и проследимост във времето.

Най-значителният дял от бюджета е заделен за Мярка 1.4 „Инвестиции в основни услуги и малка по мащаб инфраструктура“, която разполага с 35,79 % от общия финансов ресурс. Тази мярка е стратегически фокусирана върху подобряване на жизнената среда, достъпа до социални, образователни и културни услуги, както и върху засилване на териториалната свързаност в малките населени места. Особено място в нейния обхват заема подкрепата за проекти, свързани с развитието на интелигентни селища – иновативна концепция, целяща трансформация на селските общности чрез интеграция на дигитални технологии, зелени решения и социални иновации. В контекста на територията на МИГ „Пордим-Плевен“, където се наблюдават демографски предизвикателства, ограничен достъп до услуги и слаба икономическа активност, създаването на интелигентни селища предоставя устойчив модел за повишаване на качеството на живот, задържане на младите хора и активизиране на местния потенциал. Чрез внедряване на иновативни инфраструктурни решения, цифрово управление, модерни обществени пространства и енергийна ефективност, се очаква съществено подобрене на условията за живот и социална ангажираност в уязвимите и слабо развити райони на общината. Мярката ще допринесе за устойчивото развитие на територията чрез модернизация, приобщаване и създаване на условия за нови форми на заетост и активност.

Мерките, насочени към развитие на земеделието и неземеделските дейности (1.1, 1.2 и 1.3), заемат общо 28,98 % от бюджета и представляват гръбнака на икономическата част от стратегията. Те кореспондират с индикатори като брой подкрепени земеделски стопанства, брой новосъздадени работни места, брой нови неземеделски дейности и общ размер на инвестициите в икономическата дейност на територията. Чрез Мярка 1.1 се очаква модернизация на стопанства, а чрез Мярка 1.2 – стартиране на малки преработвателни обекти. Мярка 1.3 ще допринесе за създаването на нови микропредприятия в секторите услуги,

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

туризъм и занаяти, както и за разширяване дейността на съществуващи МСП. Очаква се положителен ефект върху заетостта, особено сред младите хора и жени в селските райони. Мерките 1.5 „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ и 1.6 „Подкрепа за културна идентичност и традиции“ е с относително скромнен финансов дял – 6,82%, но допринася пряко за индикаторите, свързани с социална ангажираност, културно участие и активиране на местни общности. Чрез подкрепата за църкви, читалища, фолклорни състави, фестивали и други местни инициативи, се очаква изпълнение на индикаторите за брой подкрепени инициативи в сферата на културата и брой участници в културни дейности. Това ще има дългосрочен ефект върху утвърждаване на местната идентичност, социалното включване и междуобщностния диалог.

Мярка 1.7 „Сътрудничество“ е предвидена с бюджет от 3,41% и е стратегически важна за индикаторите, свързани с изградени партньорства и реализирани съвместни проекти с други МИГ и организации в рамките на ЕС. Чрез реализиране на транснационални или междурегионални проекти ще се повиши административният капацитет на МИГ и ще се стимулира прилагането на добри практики, иновации и нови подходи в местното развитие.

Мярка 1.8 „Управление на стратегията“ е в максимално допустимия размер от 25% от общия бюджет и е основен инструмент за постигане на всички индикатори, свързани с прилагането, мониторинга и популяризирането на СВОМР. Чрез тази мярка ще се обезпечи функционирането на офиса на МИГ, експертната и техническата помощ за бенефициентите, провеждането на обучения, консултации и информационни кампании. Очакваните резултати се изразяват в повишена осведоменост, по-висок процент на усвояване на бюджета, по-голям брой подадени проектни предложения и ефективен механизъм за обратна връзка. Постигането на индикаторите за обхват на територията, обхванати населени места и информирани бенефициенти е пряко свързано с качеството и устойчивостта на дейностите по тази мярка.

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);

7.1. Организационна структура на МИГ:

Организационна структура на МИГ: Сдружение местна инициативна група Пордим-Плевен 2023 (МИГ „Пордим-Плевен“) е юридическо лице с нестопанска цел за извършване на общественополезна дейност, регистрирано съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел, с територия на действие община Пордим и част от територията на община Плевен, което представлява публично-частно партньорство с представители на широк кръг заинтересовани лица, вкл. уязвими групи и малцинства, в т. ч. роми от територията на действие на община Пордим и и част от територията на община Плевен. Сдружението се ръководи в своята дейност от приложимото законодателство на Република България, и от своя устав и цели.

Представители на всички заинтересовани страни идентифицирани в анализите на територията присъстват и в КВО.

- Организационна структура/схема.

МИГ „Пордим-Плевен“ се състои от: Общо събрание, Управителен съвет, председател на УС, изпълнителен директор и експерт по прилагане на СВОМР.

7.2. Управление на МИГ:

- *Органи за управление и контрол;*

Общото събрание е върховен орган на сдружението, в който участват всички негови членове. Юридическите лица - членове на сдружението, участват в Общото събрание чрез своя законен представител или чрез изрично упълномощен представител. Членовете на сдружението могат да упълномощат с изрично писмено пълномощно физическо лице да ги представлява на едно или неограничен брой заседания на Общото събрание.

Пълномощниците имат право да представляват не повече от трима членове едновременно.

Пълномощниците нямат право да преупълномощават с правата си трети лица. Общото събрание приема и изключва членове, изменя и допълва устава, приема други вътрешни актове, избира и освобождава членовете на Управителния съвет, взема решение за участие в други организации, взема решение за преобразуване и прекратяване на сдружението, приема основните насоки и програма за дейността на сдружението, включително приема СВОМР, приема годишния бюджет на сдружението, взема решения относно дължимостта и размера на членския внос и имуществените вноски, приема годишния отчет за дейността на

Управителния съвет през предходната година и плана за дейност на сдружението за следващата година, одобрява годишния финансов отчет, взема решения по резултатите от финансовата ревизия на сдружението, взема решения по всички други въпроси, поставени в неговата компетентност от закона или от настоящия устав.

Управителният съвет е колективния орган за управление на Сдружението. Той се състои от 5 (пет) членове на сдружението, избрани от Общото събрание. Юридическите лица в Управителния съвет, с изключение на общините, се представляват от законните им

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

представители или изрично оправомощени от тях лица, които могат и да не са членове на сдружението. Представителите на публичния сектор, представителите на стопанския сектор и представителите на нестопанския сектор в колективния управителен орган на сдружението имат дял, непревишаващ 49 на сто от имащите право на глас, съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗЮЛНЦ. Членовете на Управителния съвет се избират от Общото събрание за срок от 5 (пет) години. Мандатът на Управителния съвет продължава до избиране на нов Управителен съвет. Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбрани.

Управителният съвет осигурява и контролира изпълнението на решенията на Общото събрание, представлява сдружението, чрез своя Председател, избира Председател от членовете си, ръководи дейността на Сдружението, когато не заседава Общото събрание, като осигурява изпълнението на решенията му, подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет и проект на СВОМР, подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на Сдружението, подготвя и внася в Общото събрание годишен финансов отчет, приема правила за своята работа, разпорежда се с имуществото на сдружението при спазване изискванията на този устав, както и взема решения относно набирането и разходването на средства на сдружението в кръга на правомощията си, определя реда и организира извършването на дейността на Сдружението и носи отговорност за това, подготвя и представя пред Общото събрание предложения за развитие на сдружението, извършва ликвидация при прекратяване на сдружението или определя лице, което да я извърши, определя щатния състав на сдружението, изготвя годишен доклад за дейността на Сдружението в съответствие с разпоредбата на чл. 40, ал. 3 от ЗЮЛНЦ, решава въпроси, свързани с разпореждането с недвижими имоти и учредяването на вещни права върху тях, определя реда и условията за предоставянето и получаването на заеми и целевофинансиране, свързани с дейността на Сдружението, както и ред и правила за безвъзмездно разходване на имуществото на Сдружението и подпомагането на трети лица.

Управителният съвет взема решения за разходване на средства извън определените с бюджета, които подлежат на утвърждаване на следващото заседание на Общото събрание, разработва управленски системи и процедури за ефективното и прозрачно функциониране на Сдружението и за прилагане на Стратегията за местно развитие, избира представители на Сдружението в национални и европейски мрежи на селските региони и взема решения по всички други въпроси, които по закон или съгласно устава не спадат в правата на друг орган.

Управителният съвет управлява бюджета на сдружението чрез организиране на конкурси на база на приетата стратегия на сдружението и при съобразяване с изискванията на финансиращата организация/институция и взема решения за образуване на помощни звена и комисии към него за подпомагане на дейността на сдружението. Той определя броя на членовете на комисиите, техния състав, функции и срока на дейността им. Комисиите се отчитат за дейността си пред Управителния съвет.

Председателят на Управителния съвет се избира от членовете на Общото събрание, за срок от пет години. Той може да бъде преизбиран неограничен брой мандати. Председателят на Управителния съвет свиква и ръководи заседанията на Управителния съвет, организира дейността на Управителния съвет в съответствие с този устав и решенията на Общото събрание и Управителния съвет, организира изпълнението на решенията на Управителния съвет, организира, ръководи и контролира дейността на Сдружението между заседанията на Управителния съвет в съответствие с решенията на Общото събрание, решенията на Управителния съвет и съобразно устава, представлява сдружението пред държавни и

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

общински органи, обществени организации, физически и юридически лица, сключва договори с други лица, организации и институции в страната и чужбина, осигурява стопанисването и опазването на имуществото на сдружението, подготвя и предлага проекти за решения на Управителния съвет, докладва незабавно на Управителния съвет за съществени обстоятелства, касаещи дейността на сдружението, подписва договори за финансиране на проекти от страна на сдружението с бенефициенти от местните общности по правилата и разпоредбите на финансиращи организации, включително с МЗ и Държавен фонд „Земеделие” по подхода ВОМР, изпълнява други функции, които са му възложени от Управителния съвет, взема решения по всички въпроси, които не са в компетентността на Общото събрание или Управителния съвет на сдружението.

Председателят на Управителния съвет осъществява цялостното оперативно ръководство, носи материална отговорност за имуществото на сдружението и се отчита за изпълнението на дейностите пред Управителния съвет.

- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.

След одобрение на шатното разписание от Управителния съвет, Председателят назначава Изпълнителен директор на сдружението и Експерт по прилагане на СВОМР, за срока на изпълнение на Стратегията

Изпълнителният директор и Експерта по прилагане на СВОМР на Сдружението отговарят за прилагането на стратегията за ВОМР, като техните правомощия се определят с длъжностните им характеристики като имат всички права, задължения и отговорности, които са им вменени изрично по закон, по силата на нормативни актове, свързани с прилагането на СВОМР, както и произтичащи от договорни задължения, указания, становища и други документи на УО на СПРЗСР, ДФЗ-РА, свързани с цялостния процес по прилагане и управление на СВОМР. Изпълнителният директор участва в заседанията на Управителния съвет с право на съвещателен глас.

Изпълнителният директор и експертите ще бъдат избрани съгласно изискванията на управляващия орган.

Изпълнителният директор отговаря на следните изисквания:

1. завършено висше образование, най-малко степен „магистър“;
2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко 5 години;
3. управленски опит най-малко две години или най-малко три години опит като експерт в МИГ/МИРГ по прилагане на стратегия за ВОМР;
4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори.

Изпълнителният директор има следните функции:

- Осигурява изпълнението на решенията на Колективния управителен орган;
- Изготвя и предлага за приемане от Колективния управителен орган перспективна и годишна програма за работа на СДРУЖЕНИЕТО и годишен проекто-бюджет;
- Организира набирането на средства за дейността на СДРУЖЕНИЕТО;

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

- Сключва трудови и граждански договори и ръководи административния персонал на СДРУЖЕНИЕТО;
- Решава въпроси, които в съответствие с Устава на СДРУЖЕНИЕТО му бъдат възложени от Колективния управителен орган;
- Получава възнаграждение за дейността си, чийто размер е гласуван и приет от Колективния управителен орган.
- Ръководи работата на изпълнителния екип на „Сдружение МИГ – Кнежа“;
- Изготвя стратегически план за развитие на дейността на екипа;
- Изготвя годишни административно-финансови планове на екипа и отговаря за тяхното изпълнение;
- Стимулира ефективната работа на екипа чрез въвеждане на иновационни методи на работа и управленски подходи;
- Обобщава резултатите от изпълнението на програмата/проектите и други дейности и подготвя периодични и годишни отчети;
- Съвместно с експертите на организацията следи за правилното използване на средствата по програми и проекти;
- Осъществява комуникацията с донорските програми на организацията;
- Съвместно с експертите изготвя и провежда процедури за избор на изпълнител за доставка и услуги;
- Осигурява информация на КУО за работата на МИГ;
- Следи за промени в нормативната база касаеща работата на сдружението;
- Следи за възможности за финансиране на проекти в сферата на общностно и местно икономическо развитие и генерира идеи за нови проекти на организацията;
- Представява организацията пред донорски организации, държавни институции и партньори;
- Участва и изготвя презентации в семинари, конференции и международни събития от името на организацията;
- Установява и поддържа редовни работни контакти с партньорите на организацията: общини, НПО, международни организации, бенефициенти по финансиращите програми на организацията;
- Консултира бенефициенти на програмите на МИГ;
- Предоставя информация за дейността на организацията пред медиите;
- Сключва договори от името на организацията до размер определен от КУО;
- Извършва и други дейности от своята компетентност;
- Взема решения в рамките на предоставените му правомощия от КУО на организацията.

Експертът по прилагане на стратегията за ВОМР отговарят на следните изисквания:

1. има завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. притежава трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко две години.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

Експертите изпълняват следните функции:

- Координират дейностите по прилагане на стратегията за BOMP;
- Подпомагат работата на изпълнителния директор с необходимата оперативна информация;
- Докладват ежесечно на изпълнителния директор за изпълнената работа и съгласуват с него предстоящите дейности;
- Организируют информационни кампании сред общността за популяризиране на мерките в стратегията и възможностите за кандидатстване с проекти;
- Координират дейностите по изготвяне на пакет с документи за кандидатстване с проекти към стратегията;
- Организируют целият процес по кандидатстване и оценка на проекти към стратегията;
- Изготвят периодични отчети за реализацията на стратегията за местно развитие;
- Поддържат контакти с външни експерти, ангажирани за консултиране и оценка на проекти към стратегията;
- Отговарят за комуникацията с УО на финансиращите програми;
- Отговарят за връзките с други МИГ на територията на страната и ЕС;
- Отговарят за връзката с бенефициентите на стратегията за BOMP;
- Организируют и следят дейностите по мониторинг на изпълнението на проектите към СВOMP;
- Организируют посещение на място на проектите към СВOMP;
- Предоставят консултации и техническа помощ за отчетите на бенефициентите на стратегията;
- Поддържат актуална информация за реализацията на стратегията за BOMP;
- Изготвят информация относно реализацията на стратегията до различни медии;
- Следят за промени в нормативната база, касаеща реализацията на Стратегии за BOMP;
- При необходимост представляват организацията на срещи и форуми по покана на партниращи и други организации;
- Регулярно посещават срещите и обученията организирани от УО;

Извършват и други дейности възложени им/и от изпълнителния директор.

7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за BOMP:

- *Административен капацитет;*

Бъдещият екип на МИГ „Пордим–Плевен“ разполага с необходимия административен капацитет за ефективно управление и изпълнение на проекти. Членовете на екипа имат доказан практически опит в подготовката, администрирането и отчитането на проекти, включително познания по отношение на нормативната уредба, процедурите за възлагане на обществени поръчки, финансовото управление и мониторинг.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

В допълнение, двете общини – Пордим и Плевен – като учредители на МИГ, имат солиден опит в реализирането на значителен брой национални и европейски проекти в различни сектори – инфраструктура, образование, социални услуги, култура и други. Този натрупан опит допълнително гарантира устойчивостта и качествено изпълнение на дейностите в рамките на Стратегията за водено от общностите местно развитие.

МИГ „Пордим-Плевен“ е изпълнила проект по процедура №BG06RDNP001-19.610 за подбор на проекти за подготвителни дейности по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от програмата за развитие на селските райони 2014-2020., включващ дейности по популяризиране на процеса на разработка на СВОМР, обучение на местни лидери и заинтересовани страни, проучвания и анализи на територията и подготовка на стратегия на ВОМР

Наличието на квалифициран екип и подкрепата на институционално утвърдени партньори осигуряват стабилна основа за успешното постигане на целите заложи в стратегията.

- Материално – технически капацитет;

МИГ „Пордим-Плевен“ разполага с офис, предоставен от Община Пордим, находящ се на адрес гр. Пордим, ул. Иван Вазов № 2, както и с необходимото офис оборудване и техника. Офисът е с осигурен достъп за хора с увреждания и трудно подвижни лица

- Финансов капацитет;

МИГ „Пордим-Плевен“, разполага с финансов ресурс от 73 342,50 лв., представляващи 5% от общия размер по мярката., с който ще се гарантира финансовото обезпечаване на изпълнението на мярка 1.8, включително

7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:

Мониторингът е дейност по систематичното и непрекъснато събиране, анализ и използване на информация с цел управленски контрол, идентифициране и предприемане на корективни действия при изпълнението на СВОМР на МИГ. Оценката се определя като периодична проверка на съответствието, ефективността, ефикасността, въздействието, икономическата и финансова жизнеспособност и устойчивостта на СВОМР на МИГ в контекста на планираните цели. Целите при осъществяването на мониторинг и оценка са:

- Да бъде събрана и систематизирана информация, с цел улесняване на последващото управление, развитие и приоритизация на дейностите по Стратегията.
- Да бъдат определени вероятните слабости или рискове в изпълнението на индивидуалните проекти;
- Да бъде подпомогнато въвеждането на корективни мерки, които да отстранят слабостите в хода на изпълнение на индивидуалните проекти и предотвратен риска от възникване на нередности, по специално касаещи финансовото управление;

Процедурите за извършване на редовния мониторинг, свързаните с тях проверки за съвместимост и докладване на изпълнението на СВОМР и индивидуалните проекти са разработени от експертния екип са съобразени с нормативната уредба.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

МИГ ще приложи тези изисквания и процедури в зависимост от начина на осъществяване на мониторинг (*вътрешен и външен*).

1. **Вътрешен мониторинг** - на ниво Стратегия за ВОМР и индивидуални проекти, осъществен от екипа на управление на МИГ/, насочен към:

- Цялостното наблюдение по изпълнението на местната стратегия за развитие и всеки индивидуален проект;
- Разработване и прилагане на процедури за откриване и докладване на нередности;
- Отчитане на всички индикатори за наблюдение, изисквани от Управляващите органи и заложили в Стратегията;
- Предоставяне на всяка изисквана информация на УО, свързана с изпълнението на Стратегията и индивидуалните проекти;
- Изготвяне на годишни доклади до Управляващия орган на СПРЗСР, както и един финален доклад след окончателното приключване на Стратегията за ВОМР, който е обобщен резултат на приключилите индивидуални проекти.

2. **Външен мониторинг** насочен към:

- Популяризиране на стратегията;
- Финансов и физически напредък;
- Ефективност на екипа на МИГ и процесите, свързани с неговото функциониране;
- Ефективност на партньорите в МИГ.

С оглед подобряване на ефикасността на прилагането на Стратегията, МИГ ще извършва цялостно наблюдение по изпълнение на Стратегията и индивидуалните проекти през целия период на прилагане. В обхвата на мониторинга по изпълнение на дейността на групата и индивидуалните проекти ще се акцентира върху следното:

- Напредъкът на местната Стратегия за ВОМР по отношение на изпълнението на нейните конкретни цели;
- Съответствието с общите и специфични цели на всяка една програма;
- Допустимостта на направените разходи и тяхната пряка връзка за постигане целите на Стратегията;
- Наличието на достатъчно подробна финансова одитна пътека;
- Наличието и правилното водене по реда на Закона за счетоводството на отделни аналитични счетоводни сметки за дейностите, за които е получена безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове за период от 5 години, считано от датата на официално признаване на МИГ и изплащане на помощта;
- Придобитите материални активи въз основа на безвъзмездната финансова помощ да не бъдат преотдавани и преотстъпвани възмездно или безвъзмездно - чрез отдаване под наем, аренда, договор за съвместна дейност и др.;
- Съхранението на всички оригинални документи, свързани с изпълнението на местната Стратегия за ВОМР и индивидуалните проекти;
- Поставянето на видни места - информационни табели, указващи съфинансирането на Европейските фондове и държавният бюджет.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

- МИГ ще оказва пълно съдействие на Управляващите органи и Комитетите за наблюдение при извършването на оценки на изпълнението Стратегията за ВОМР.

- Наблюдението и оценката ще отчетат напредъка в прилагането на Стратегията, чрез основните индикатори, финансовите индикатори (брой и стойност на подадените заявления, брой и стойност на одобрените заявления, брой и стойност на сключените договори, брой и стойност на подадените искания за плащане, брой и стойност на одобрените искания за плащане, брой и стойност на успешно приключилите проекти), както и индикаторите за резултати на Стратегия за ВОМР. Екипът ще поддържа създадената електронна информационна система, която има за цел да обезпечи надеждна информация за бюджетните параметри и резултатите от прилагането на Стратегията за УС и партньорите, ангажирани в управлението на Стратегия за ВОМР така, че те да могат да вземат правилни управленски решения. На база на събраната информация по проектите, МИГ ще подготвя и годишните си доклади за изпълнение на Стратегията за местно развитие и ще се отчита пред местната общност.

Веднъж годишно в периода на изпълнение се предвижда да бъде извършвана оценка на изпълнението на стратегията. Цялостна оценка на изпълнението на стратегията ще бъде извършено в края на периода на изпълнение.

-

8. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)

8.1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

- прилагане на принципа на равенство между половете;

В съответствие с Чл.9, ал. 2 на Регламент (ЕС) 2021/1060 УС ще гарантира, че равнопоставеността между жените и мъжете и избягването на дискриминацията са взети предвид във всички етапи на програмиране, прилагане, наблюдение и оценка на СВОМР. Всички мерки от СВОМР ще бъдат отворени за всички бенефициенти на равна основа, без оглед на раса, етнос, религиозни вярвания, увреждания, възраст или полова ориентация. Във всички дейности, свързани със СВОМР, УС на МИГ ще се съобрази и с националното законодателство: Конституцията на Република България, Кодекса на труда, Закона за защита от дискриминация. В организираните събития на МИГ са ангажирани по равно мъже и жени. Равенство между половете ще се съблюдава строго при определянето на състава на Комисията за избор на проекти. УС на МИГ ще осигури предотвратяването на всякакъв вид дискриминация, особено при изпълнението на административните процедури във връзка с достъпа до финансови средства.

- допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;

Проблемите на равните възможности ще бъдат разглеждани и по време на разработването на критериите за избор на проекти, включително следните индикативни аспекти на тези проблеми : 1. участие на целевите групи във връзка с равните възможности в процеса на подготовката на проектите за степента, до която техните потребности и изисквания са взети предвид; 2. насърчаване на физическа и комуникационна достъпност за хората в

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони

неравносътнйно положение (хора с увреждания, етнически малцинства с фокус роми, дълготрайно безработни, младежи и хора, живеещи в изолация или трудно достъпни места и т.н); 3. сътрудничество с организациите, представляващи интереситена различни целеви групи;

- създаване на условия за превенция на дискриминация

При избора на проекти ще бъде дадена възможност за финансиране на проекти, развиващи услуги за уязвимите групи. Тези данни ще се докладват от УС на МИГ пред Общото събрание. Отговорност на УС на МИГ, чрез екипа, е да осигури на бенефициентите насоки по всички практически въпроси, свързани с проблемите на равенството и отсъствието на дискриминация.

8.2 Устойчиво развитие (защита на околната среда)

Дейностите по изпълнение на СВОМР няма да оказат негативно въздействие върху околната среда. Недопустими са разходи за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда. Предвидени мерки, чрез допълващо финансиране от Програма „Околна среда“, директно насочени към опазване на околната среда чрез разяснителни и информационни кампании.

Проектите, предвиждащи инвестиционни предложения, за които се изисква ОВОС по реда на Закона за Опазване на околната среда или специфична екологична оценка по реда на Закона за биологичното разнообразие, ще се одобряват само след положително становище по ОВОС/становище по ЕО и при съобразяване с препоръките от извършените оценки и становищата по тях.

10.3 Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността

Реализацията на СВОМР ще има положителни въздействия върху нивата на заетост на територията. По мерките на СПРЗСР този резултат ще бъде постигнат както поради създаването на нови възможности за работа, чрез стартирането на бизнес извън селското стопанство, така и поради запазването на съществуващи или разкриване на нови работни места в земеделието. При техническата оценка на проектните предложения ще се дава предимство на такива, създаващи нови работни места. Насърчаването на заетостта, особено за уязвимите групи, ще бъде постигнато и чрез допълващо финансиране от П РЧР. МИГ си поставя за цел подобряването на стандарта на живот на цялото население, като повиши възможностите му на пазара на труда, включително и чрез повишаване на квалификацията му чрез допълващо финансиране от П О. СВОМР ще насърчава и конкурентоспособността на земеделието и на МСП чрез подкрепа за стартиращи технологични фирми - за разработка на иновативни продукти в предприятията и подкрепа за обновяване на технологиите, както и инвестиции за въвеждане на модерни практики за стопанисване на земята, околната среда и културното наследство. Това съответствие ще се постигне чрез приоритетите на стратегията.

10.4 Съответствие с програмите на структурните фондове.

Мерките и дейностите разписани в тази Стратегия са осъществими и възможни в периода 2023 – 2027 г. Обхватът на помощта, предоставяна чрез мерките на СВОМР, няма да се припокрива с обхвата на помощта по схемите за подкрепа по другите програми. МИГ ще извършва кръстосани проверки с цел предотвратяване на двойно финансиране. Всеки проект по СВОМР, който потенциално попада в обхвата на другите схеми за подкрепа, ще бъде проверяван преди одобрението му за евентуално двойно финансиране.

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027

за развитие на земеделието и селските райони